

Belediye

“YEREL YÖNETİMLERDE KATILIMCI BÜTÇE UYGULAMALARI YAPILMALI”

OYA ÖZARSLAN
Uluslararası Şeffaflık Örgütü
Türkiye Kurucu Başkanı

Röportaj

Şeffaflık, vatandaşların, devletin, kamu kurumlarının ya da özel kuruluşların faaliyetleri hakkında yeterli ve doğru bilgileri zamanında alabilmesi anlamına gelir. Ülkemizin sınırlı kaynaklarının kullanımında

kamu yöneticilerinin sorumluluklarını hakıyla yerine getirmesi, yolsuzlukların engellenmesi, yöneticilerin topluma karşı hesap verebilirliğinin olması için yönetimde şeffaflığın sağlanması gereklidir. [Sayfa.4](#)

Haftanın Röportajları

Sayfa.10

BELEDİYELERİN BÜTÇELERİNİ, ÖZ GELİRLERİNİ, MALİ YÖNETİMİ VE MALİ ÖZERKLİĞİ BAŞKANLARLA KONUŞTUK.

ZEYDAN KARALAR
ADANA

OSMAN GÜRÜN
MUĞLA

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU
AYDIN

LÜTFÜ SAVAŞ
HATAY

MUHAMMET TOKAT
MİLAS

KAZIM KURT
ODUNPAZARI

ERCÜMENT SAHİN
ÇERVATOĞLU
FINDIKLI

RAMAZAN OYA
KEMERHİSAR

ALİ YILMAZ
KESMETEPE

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve
Ordu Milletvekili

DAYANIŞMA ENGEL TANIMAZ

Belediyelerimiz, imkânları yetersiz kaldığında toplumsal dayanışmayı örgütlemek için yeni çözümler geliştirdi. [Sayfa.3](#)

Röportaj

UMUT AKDOĞAN

CHP PM Üyesi

“SON YİRMİ YILIN TAHRİBATINI ONARACAĞIZ”

Kaideyi bozan istisnalarda en önemli kayıp nedeni, ulaşılabilir olamamak. [Sayfa.2](#)

Röportaj

BAKİ KERİMOĞLU

Genel Sekreter Yardımcısı
Ankara Büyükşehir
Belediyesi

“İDARİ VE MALİ YERELLEŞME SAĞLANMALI”

Ülkemizde en önemli sorunlardan biri, devletin aşırı merkezizetçi yapılanmasıdır. [Sayfa.6](#)

Röportaj

ŞÜKRAN EROĞLU

Avukat
Şişli Kent Konseyi Başkanı

“KATILIMCI BÜTÇE DEMOKRATİK BİR UYGULAMADIR”

Yetkiyi tek elde toplamak yerine paylaşmak her zaman daha demokratiktir. [Sayfa.8](#)

Röportaj

ALPER ÜSTÜNDAĞ

Mali Hizmetler Müdürü
Ankara Çankaya Belediyesi

“BÜTÇE HAZIRLANIRKEN KATILIMCI POLİTİKALAR DİKKATE ALINMALI”

Yerel özerklik, demokratik bir yerel yönetimin sağlanmasında en önemli güvencedir. [Sayfa.9](#)

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

Sayfa.29

RECAİ ÇAKIR

Bartın-Amasra
Belediye Başkanı

“Amasra'nın geleceği için çalışıyoruz”

RASİM YÜKSEL

Tekirdağ-Ergene
Belediye Başkanı

“Tarımda ve sanayide lider ilçe olmak istiyoruz”

SODEMSEN

CAHİT KORKMAZ

SODEMSEN Genel Sekreteri

GELİR DAĞILIMI ADIL OLMALI [Sayfa.28](#)

“SON YİRMİ YILIN TAHRİBATINI ONARACAĞIZ”

Röportaj

UMUT AKDOĞAN

CHP PM Üyesi

Öncelikle sizi tanıyalım. Siyasete giriş motivasyonunuz neydi?

UMUT AKDOĞAN: Kendimi bildim bileli siyasetin içindeyim. 1999 seçimlerinin son günü, 13 yaşındayken, Abdi İpekçi Parkı'nda yapılan mitingde bir Anadolu kamyonetin arkasından aldığım broşürleri dağıtarak siyasete başladım. O broşürleri aldık, Kızılay'dan bakanlıklara doğru gidiyorduk, sivil polis önümüzü kesti ve seçim yasaklarının başladığını, broşürleri dağıtamayacağımızı söyledi. Arkadaşımla birlikte otobüse bindik, oturduğumuz mahalleye gittik ve o broşürleri posta kutularının içine atarak seçim yasaklarının başlamasına rağmen korsan bir siyasi eylem yapmış olduk. 2002 seçimleri yapıldığında 16 yaşındaydım ve Yenimahalle'de bir seçim bürosunda çalışmaya başladım. O günden sonra kesintisiz olarak yani yaklaşık 20 yıldır siyasetin içindeyim. Bu nedenle özel bir motivasyon kaynağı söyleyemeyeceğim. Bu motivasyonu sağlayan eksiklikler ve yanlışlar daha ziyade belirli bir yaştan sonra siyasetin içine girenler için geçerli. Ben bu yanlışları görerek siyasetin içine girmedim, yanlışları gördükçe siyasal alanda kalma kararlılığımı peçinledim.

Siyasete hiç ara vermeden devam ettiğim günden bugüne kadar AKP iktidarıyla mücadele eden biriyim. Bu mücadelenin sonuna gelmiş olmaktan da büyük mutluluk duyuyorum. Bundan sonraki mücadelemiz, bu 20 yılın tahribatını onarmak olacaktır.

Hukukçu kimliğinizle özellikle sosyal politikalara yönelik önemli çalışmalarınız var. Derin yoksulluk, işsizlik ve giderek artan ekonomik sorunlar karşısında etkili ve kapsamlı sosyal politikaların geliştirilmesi için sizce neler yapılmalı?

UMUT AKDOĞAN: Etkili ve kapsamlı sosyal politikaları geliştirmek ve iktidar olduktan sonra hayata geçirebilmek için derin yoksulluğun, işsizliğin, ekonomik sorunların yaşandığı alanlara dokunabilmek, oralarda ne olduğunu çıplak gözle görebilmek gerekiyor.

Bugünkü iktidarın en büyük sorunu, sarayların içinde yaşayıp kendilerini saltanatın kucağına bırakmış olmalarıdır. Bunu yalnızca Cumhurbaşkanı için söylemiyorum. Geçtiğimiz günlerde Bala Kaymakamı'nın odasındaki şatafatı hepimiz gördük. Ankara'nın mütevazı bir ilçesinin kaymakamı bile kendini şatafatlı odalara kapatmışsa, yöneticilerin derin yoksulluğu, işsizliği ve ekonomik bunalımı görmesi mümkün olamaz. Şatafatın şehvetine kapılmamış yöneticileri ayrı tutarak, en büyük problemimizin bu olduğunu düşünüyorum. Karar vericiler, yani sorunu gidermek için görev başında olanlar, bu sorunları yaşayıp mağduru olanlardan çok uzakta.

Yerel yönetim birimlerinin geliştirilmesi ve STK'larla ilişkilerin güçlendirilmesi dahilinde yaptığınız çalışmalardan bahsedebilir misiniz? Yerel siyasetin etki alanı bağlamında yerel yönetimlerle STK'lar arasındaki işbirliği nasıl artırılabilir?

UMUT AKDOĞAN: Bir önceki soruya verdiğim yanıtla bağlantılı olarak söyleyeyim. Yerel yönetimlerin önemi burada ortaya çıkıyor. Yurttaş, kaymakama ulaşmakta güçlük çekiyor. Ancak belediye başkanına daha rahat ulaşabiliyor. Devletin herhangi bir birim müdürüne giderken zorlanabiliyor, ama belediyenin müdürlerine giderken daha rahat ediyor. Bu, kuşkusuz bizim yönetim anlayışımızın bir sonucu. CHP, 2004 yılından bugüne kadar kazandığı belediyeleri, istisnaların kaideyi bozmayacağını bilerek söylüyorum, kaybetmemiş. Bunun en önemli nedenlerinden biri, ulaşılabilir olmamız. Kaideyi bozan istisnalarda en önemli kayıp nedeni, ulaşılabilir olamamak. Bu nedenle sosyal demokrat yerel yönetim anlayışı vatandaşların derdine derman oluyor. Vatandaşlar böylesi bir yerel yönetim anlayışıyla bir kez tanıştığında bir daha vazgeçemiyor. 2019 yerel seçimlerinde kazandığımız hiçbir belediyeyi kaybetmemişimizi anketlerde görmemizin temel nedeni de, biraz önce söylediğim gerekçelere örnek olacak sonuç budur.

Sivil toplum örgütlenmesini siyasetçiler önemsiyor. Sivil toplum örgütlerine kendilerini anlatarak, buradan bir alan açıp, yurttaşlarla arasında köprü olmasını istiyor, ancak sivil toplumun güçlenmesi için siyasetçiler ne kadar ön ayak oluyor, ne kadar alan açıyor, bunu tartışmak gerekir. İş başındakiler, "sivil toplum" deyince kendilerini doğru yönlendirebilecek kuruluşların oluşmasındansa, kendi doğrularına siper edecekleri oluşumlar istiyor.

Etki alanının artırılması, farklılıklara tahammülle olacaktır. Bu bağlamda hem genel yönetimin hem de yerel yönetimlerin sivil topluma yönelik bakış açısını değiştirmek gerekiyor.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

DAYANIŞMA ENGEL TANIMAZ

Geçen haftaki yazımda merkezî yönetimin yerel yönetimler üzerindeki sorunlu politikalarını, muhalefet belediyelerinin hangi baskılarla karşı karşıya kaldığını detaylarıyla anlatmıştım. Bu haftaki yazımda bir örnekle belediyelerimizin bu engellemeleri nasıl aştığından bahsetmek isterim.

Bilindiği üzere ülkemizde ilk Covid-19 vakasının görüldüğü 11 Mart 2020 tarihi itibarıyla başlayan süreçte vatandaşlarımız büyük bir belirsizlikle karşı karşıya bırakıldı. Siyasi iktidar, vatandaşlarımızın doğru bilgilendirilmesi ve salgın tedbirlerinin topluma ulaştırılması konusunda başarılı bir sınav veremedi. Maske ve dezenfektan ürünlerinin vatandaşa sunulmasında dahi büyük sıkıntılar yaşandı. Bu karmaşanın yanı sıra toplumun büyük kesiminin geçim kaynaklarını da kapsayan kısıtlamalar getirildi. Bu kısıtlamaları yaşayan kesimlere devlet tarafından yeterli destek de verilemedi. Böyle bir kriz ortamında vatandaşlarımız bir yandan salgından korunmaya çalışırken, bir yandan da geçim derdine düştü.

Bu süreçte belediyelerimiz devreye girdi. Belediyelerimiz, iktidarın yarattığı sorunları çözmek, merkezî yönetimin vatandaşlarımıza sunmadığı hizmetleri üretmek için tüm imkânlarını seferber etti. Öncelikle maske ve dezenfektan ürünleri ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı. Yine maske ve dezenfektan ürünlerinden gıda yardımlarına kadar birçok kalemdeki aynı ve nakdi yardımlar ihtiyaç sahiplerine sunuldu. Borcunu ödeyemeyen hanelerin suları kesilmedi, işyerlerinin kiraları ertelendi. Benzer nitelikte ve kapsamda birçok yardım yapıldı.

Belediyelerimiz, imkânları yetersiz kaldığında toplumsal dayanışmayı örgütlemek için yeni çözümler geliştirdi. İmkânı olan vatandaşların ihtiyaç sahiplerine yardım etmesine aracılık etmek için bağış kampanyaları başlatıldı. Bu bağış kampanyalarında kısa süre içinde 15 milyon 250 bin TL tutarında destek toplandı.

Siyasi iktidarın partizan politikaları da bu noktada devreye girdi. "Belediyelerin yardım kampanyası başlatma yetkisi olmadığı" iddiasıyla İçişleri Bakanlığı tarafından belediyelerimizin bağış hesaplarına el kondu. Kanunla verilen bağış toplama yetkisi, bir anlamda belediyelerden alındı. Aradan 1.5 yıldan fazla süre geçmesine rağmen vatandaşın bu bağışları hâlâ iade edilmedi. Bu hukuksuzluğa tüm vatandaşlarımız şahit oldu.

Ancak belediyelerimiz, pandemi sürecinde çıkarılan ilk engeli yeni çözümlerle aşmasını bildi. İhtiyaç sahibi ailelerin faturalarının ödenebilmesi ve belli aynı yardımların ulaştırılabilmesi için dijital sistemler geliştirildi. "Askıda Fatura" gibi uygulamalar vatandaşlarımızın erişimine açıldı. Bu çözümlerle ihtiyaç sahiplerinin faturalarının ödenmesine, onlara gıda, sağlık, eğitim gibi kalemlerde destekler sunulmasına fırsat tanındı. Bu sayede şu ana kadar yaklaşık 100 milyon TL'ye karşılık gelen yardımlar vatandaşlarımıza ulaştırıldı. Böylece belediyelerimizin mevcut yardımlarına bir de hayırseverlerin destekleri eklendi, destek verilen vatandaşlarımız bir nebze de olsa rahat nefes aldı. Siyasi iktidarın partizan politikaları dayanışmanın önünde duramadı.

“YEREL YÖNETİMLERDE KATILIMCI BÜTÇE UYGULAMALARI YAPILMALI”

“Şeffaflık” kavramı günümüzde sıkça kullanılıyor. Yerel yönetimlerde şeffaflığı tanımlar mısınız? Yerel yönetimlerin bütçeleme sürecinde, hizmet sunumunda ve stratejik planlarında şeffaflık neden önemli?

OYA ÖZARSLAN: Şeffaflık, vatandaşların, devletin, kamu kurumlarının ya da özel kuruluşların faaliyetleri hakkında yeterli ve doğru bilgileri zamanında alabilmesi anlamına gelir. Ülkemizin sınırlı kaynaklarının kullanımında kamu yöneticilerinin sorumluluklarını hakkıyla yerine getirmesi, yolsuzlukların engellenmesi, yöneticilerin topluma karşı hesap verebilirliğinin olması için yönetimde şeffaflığın sağlanması gereklidir.

Yerinden yönetim ve vatandaşa hizmeti en yakın birimin götürmesi anlayışı, yerel yönetimlerin önemini artırmaktadır. Yerel yönetimler, vatandaşa yakınlıklarından dolayı demokratik yönetim sistemini uygulamaya ve katılımcı bir yönetim geliştirmeye en uygun olan yönetim birimleridir. Bu sebeple yerel yönetimler, demokrasinin temeli olarak nitelendirilir. Ancak yerel yönetimlerde şeffaflığın, hesap verebilirliğin ve katılımcılığın olmaması, yerel demokrasinin uygulanmasında çeşitli sorunlar yaşanmasına sebep olabilmektedir. Bu çerçevede yönetim tarzında yaşanan sorunların hepsi aslında birbiriyle bağlantılıdır. Şeffaflığın olmaması, katılımcılığın olmamasına neden olmaktadır ve yöneticilerin halka hesap vermesini de engellemektedir.

Yerel yönetimlerin, karar ve işlemlerinin sorgulanabilmesi ve toplumda güven yaratabilmesi için belediyelerin bilgilerini tam, sistemli ve doğru verileri içerecek şekilde halka sunması, yani tam şeffaflık önemlidir. Fakat sadece belli bilgilerin kamuya açık olması yeterli değil. Bu bilgilerin hem düzenli olarak izlenmesi ve analiz edilmesi hem de kamuoyunun anlayacağı şekilde teknik bir dilden uzak şekilde paylaşılması gerekmektedir.

Yerel yönetimlerin sundukları hizmetleri iyileştirmek için hizmet karşılığında hemşerilerinin hayatının nasıl değiştiğini bilmek, nasıl etkilendiğini ölçmesi gerekir. Öte yandan, vatandaşlar ise, ödediği vergilerle oluşan kamu kaynaklarının ve bütçenin nasıl kullanıldığını konusunda bilgi sahibi olmak ister. Bunu sağlayabilecek tek mekanizma, şeffaflıktır.

Belediyelerde şeffaflığın sağlanmasında mali bilgilerin belirtildiği bütçe, belediyelerin yurttaşına sunduğu hizmetleri içeren bilgileri göstermesi bakımından en önemli dokümanlardan biridir. Bütçe, bizi tek başına bir denetim aracı niteliğindedir. Yerel yönetimde bütçeler, birimlere tahsis edilen maddi ve mali kaynakların nereye, hangi kıstasa ve önceliğe göre tahsis edildiğini belirtmesi bakımından önemlidir.

Ayrıca belediye kaynakları sınırlı olduğu için belediyelerin limitli kaynaklarının verimli, etkili ve tutumlu bir şekilde kullanılması şarttır. Bu da ancak hesap verebilirlik ve şeffaflık anlayışının belediyelerde var olmasıyla mümkündür. Şeffaflık arttıkça hesap verebilirlik söz konusu olacak, kaynakların yanlış ya da eksik kullanımını sorgulayan yurttaşlar ve sivil toplum çoğalacak, bu da kamu kaynaklarının en uygun kullanım ve tahsisine olumlu etki yapacaktır.

Belediye meclis toplantılarının kamuoyuna açık olması, bir diğer önemli şeffaflık kaynağıdır. Bütçeler dışında ayrıntılı bir şekilde düzenlenen ve yapılan işi anlatan faaliyet raporları, kesin hesaplar, bütçenin temelini oluşturan stratejik planlar, performans programları, halka ait olan bütçenin belediye yetkilileri tarafından nasıl harcandığını gösteren ihaleler, iç denetim ve Sayıştay'ın raporları vb. gibi alanlar da diğer şeffaflık imkânlarıdır.

Uluslararası Şeffaflık Derneği Yönetim Kurulu kurucu başkanısınız. Yerel yönetimler özelinde derneğin çalışmalarından bahsedebilir misiniz? Derneğin yerel yönetimler için hazırladığı Yerel Yönetim Şeffaflık Rehberi'nin içeriği nedir?

OYA ÖZARSLAN: Demokrasinin yerelden yeşereceğine inanıyoruz. Bu sebeple belediyelerin yönetim şekli olarak şeffaflığı benimsemesi, katılımcılığı ve hesap verebilirliği sağlamak üzere yapacağı öncü çalışmalar, ülkemizde demokrasiyi geliştiren ve hepimize umut veren çalışmalardır.

2019 yılı seçimlerinde, seçimi kazanmaları hâlinde belediye başkan adaylarının uyacağı 10 en önemli temel kuralı içeren “Şeffaflık Taahhütnamesi” hazırladık. Sayın Mansur Yavaş, bu taahhütnameyi ilk imzalayan aday oldu, Sayın Tunç Soyer ve Sayın Ekrem İmamoğlu'nun da imzalamasıyla şeffaflık, bu seçimlere damgasını vuran bir konu hâline geldi. Üç başkanın daha sonraki yönetim sistemlerinde şeffaflığı ana unsur olarak öne çıkarmaları, işe alımlardan ihalelere kadar uzanan yelpazede kararlı ve düzenli bir şekilde uygulamaları, toplumun geniş kesimlerinde şeffaflık bilincinin gelişmesine sebep oldu. Toplumsal yapıda şeffaflık talebinin geniş halk kesimleri tarafından dile getirilmesi, bunun tabandan gelmesi, demokratikleşmeye sadece o bölgede değil, tüm ülkede en önemli katkıda bulunan öğedir.

Şeffaflık Taahhütnamesi imzalayan belediyelerin bu taahhütlerini yerine getirip getirmediğini izleyerek bunu kamuoyuyla paylaştık. Bu konudaki sivil denetimimizi ihmal etmedik.

Yerel Yönetim Şeffaflık İlkeleri Rehberi ise, taahhütnamede belirtilen en önemli 10 konunun dışında kalan ve bir belediyenin şeffaf bir şekilde yönetilmesi için uluslararası standarttaki diğer gereklilikleri anlatmaktadır.

Röportaj

OYA ÖZARSLAN

Uluslararası Şeffaflık Örgütü
Türkiye Kurucu Başkanı

OYA ÖZARSLAN

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Teksas Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde yüksek lisans yaptı. İstanbul ve New York Barosu'na kayıtlı olarak çalışmaktadır. 20 yılı aşkın deneyimi olan uluslararası bir avukattır. CCEP-I (Certified Compliance and Ethics Professional-Uluslararası) tarafından “Uluslararası Uyum Uzmanı” olarak sertifikalandırıldı.

Şirketler hukuku, sigortacılık hukuku ve etik, kurumsal yönetim, yolsuzlukla mücadele, kişisel hakların korunması, mevzuata uyum konularında çalışmaktadır. Türkiye dışında Avrupa, Orta Asya, Ortadoğu ve Afrika'da gibi çok sayıda önemli projede görev aldı.

2017 yılında Transparency International Global Yönetim Kurulu'na seçilen ilk Türk oldu. Kurulun “Uluslararası Etik Kurulu” başkanı ve “Yönetişim Kurulu” üyesi olarak görev yapmaktadır. 2008 yılından itibaren Uluslararası Şeffaflık Örgütü Türkiye'nin kurucu başkanlığını yürütmektedir. Uluslararası Yönetişim Uzmanı sıfatıyla Türkiye'nin başkanlığı döneminde G20 Yönetişim Çalışma Grubu'nda eş başkanlık yaptı. Ayrıca Türkiye'nin AB, UNCAC, OECD Sözleşmeleri ve GRECO ülke inceleme süreçlerinde aktif olarak yer aldı. Siyasetin finansmanı, milletvekillerinin mal varlığı, seçim finansmanı ve Şeffaflık Taahhütnamesi gibi kampanyaları yönetti. AGİT, Avrupa Konseyi, PACE ve GRECO gibi kurumlara uzman görüşü sağladı.

“Özel Sektör Yolsuzlukla Mücadele Rehberi”, “Yolsuzluk Riskli Alanlar” ve “Türkiye’de Yolsuzluk, Neden, Nerede, Nasıl 2015 ve 2016” gibi çalışmaları bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Ülke Raporu, Türkiye Şeffaflık Sistemi Analizi Raporu, Siyasi Parti Finansmanı Raporu, Açık Yönetim Politika Belgesi ve İş Dünyası Şeffaflık Sistemi Analizi gibi yayınların da editörlüğünü yaptı.

Kamu Etik Kurulu tarafından yürütülen etik standartların artırılması, Başbakanlık Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu tarafından gerçekleştirilen yolsuzlukla mücadele, Kuzey Kıbrıs otoriteleri tarafından yürütülen yasama sistemi ve Okan Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen sürücüsüz araba platformu gibi Avrupa Birliği projelerinde kilit uzman olarak görev yaptı. Yerel yönetimlerin şeffaflığını ve katılımcılığını artıracak projeleri yürüttü. Şirketlere yönelik iş dünyası şeffaflık çalışmaları yürüttü, özel sektör için çeşitli suistimal eğitim ve farkındalık seminerleri düzenledi.

İzmir Seferihisar ve Bornova Belediyeleri'nde şeffaf belediye değerlendirmesi yapıldı, belediyelerin iç yapısı incelendi, şeffaflık hususunda hangi alanlarda eksik oldukları saptandı ve bunların nasıl geliştirileceğine yönelik raporlar hazırlandı.

Sayın Mansur Yavaş, Ankara Büyükşehir Belediyesi'ndeki uygulamaları nedeniyle kurumumuz tarafından düzenlenen yarışmada 2020 Şeffaflık Ödülü'nü aldı.

Yerel yönetim bütçesinin taşınması gereken özellikler nelerdir? Yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde değerlendirdiğinizde yerel yönetimlerde bütçe şeffaflığını ve mali özerkliği güçlendirmeye yönelik sizce neler yapılmalı?

OYA ÖZARSLAN: Yerel yönetim bütçesi, hesap verebilir, kapsayıcı, gerçekçi ve şeffaf olmalıdır. Bütçenin meclise ve yurttaşlara hukuki hesap verebilirliğini sağlayacak iç kontrol, iç ve dış denetim gibi ayrıntılı kontrol mekanizmalarının olması gereklidir. Bütçenin kapsayıcılığı açısından ise, bütçe dışı işlem yapmama kararı ilke olarak alınmalıdır. Ayrıca yerel yönetimin mali kaynak ve harcamaları tek bütçede görülebilmelidir. Bunun yanında bütçenin gelirleri kaynaklarına göre, harcamaları ise, fonksiyon ve amaçlarına göre raporlanmalıdır. Yerel yönetimin yapacağı ödenek tavanları ve kaynak sınırları net olmalı, harcamaların üst limitleri önceden belirlenmeli ve toplayacağı kaynağın en üst sınırları açıkça gösterilmelidir. Tüm bunlar hesap verebilirliği sağlayacak önemli mekanizmalardır.

Bütçe şeffaflığının sağlanabilmesi için mali bilgilerin tam, sistemli bir biçimde ve zamanında açıklanması gereklidir. Bütçe süreci, bütçe verileri ve bütçeye ilişkin kararlar herkes tarafından anlaşılabilir ve izlenebilir olmalıdır. Bütçe sürecinin açık olması için topluma mali politika hedefleri, riskler ve faaliyetlere ilişkin kapsamlı bilginin sağlanması gereklidir. Aynı zamanda bütçenin hazırlanma takvimi ve uygulanması, izlenmesi ve raporlanması için açık ve net süreçler oluşturulmalıdır.

Katılımcı bütçe uygulamaları yapılmalı, bütçe o bölgede yaşayan demografi dikkate alınarak yurttaş tercihlerini yansıtabilecek politikalar öncelenmiş şekilde hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

Bütçenin gerçekçi ve tarafsız olması için bütçe tahminlerinin hayata uyum sağlayacak gerçekçilikte yapılması, halkta güven yaratabilmek için çok önemlidir.

Sağlıklı bir bütçe için bütçe dışı fonlardan ve kurumlardan kaçınılması, bütçeden yıl içinde yapılan keyfî kesintiler, ödenek-nakit uyumsuzluğu gibi hususların bulunmaması gerekir.

Belediye şirketleri, bütçe şeffaflığı konusunda yerel yönetimlerin yumuşak karnıdır. Belediyeler arzu edilen düzeyde olmasa da, belli başlı bilgileri paylaşırken belediye şirketleri bu konuda geriden gelmektedir. Bazı hâllerde bu şirketlere ilişkin yeterli bilgi bulmak mümkün olmamaktadır.

Belediyelerin, kendi sahip olduğu şirketlerden hizmet alımları yapması ve rant dağıtma aracı olarak belediye şirketlerini kullanması, bu konudaki en bilinen örneklerdir.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri ve kısıtlamaları, belediyelerin hizmetlerini ve çalışmalarını nasıl etkiliyor? Bu kapsamda yaptığınız çalışmalar var mı?

OYA ÖZARSLAN: Bu konuda henüz bir çalışmamız yok. Ancak bilindiği üzere muhalefet belediyelerine yönelik bu partizan yaklaşım cumhuriyet tarihinde görülen bir şey değildir. Ayrımcılık, bu iktidarla başladı. Muhalefet belediyelerinin kaynaklarını kısıtlayarak, elini kolunu bağlamaya çalışan yaklaşım yenilmeye mahkûmdur. Çünkü iktidar partisine yakın seçmenler de bu yanlış yaklaşımları ve ayrımcılığı görüyor. Bu da onların iktidardan uzaklaşmasına yol açıyor. Pandemi döneminde belediyelerin yardımlarını engelleyen ama bir maske dağıtımını bile doğru düzgün yapamayan bir merkezî idare gördük. Elbette tüm halkı mağdur eden uygulamalar bunlar. Belediyeler rolleri ve konumları itibarıyla o bölgede yaşayan herkese eşit davranmak zorunda olan kurumlar olduğu için bundan son tahlilde yöre halkı olumsuz etkilenmektedir. Bu, belediyelerin artık partizanlaşmış devlete değil, halka yansınması gerektiğinin en önemli göstergesidir.

“İDARİ VE MALİ YERELLEŞME SAĞLANMALI”

Yerel yönetimlerin yaşadığı idari ve mali sorunlar nelerdir? Bütçe, öz gelir, idari ve mali özerklik konusundaki genel sıkıntılardan bahsedermisiniz?

BAKİ KERİMOĞLU: Ülkemizde en önemli sorunlardan biri, devletin aşırı merkezîyetçi yapılanmasıdır. Bunu, genel yönetim sektörü olarak tanımlanan merkezî ve yerel yönetimlerle sosyal güvenlik kurumlarının konsolide bütçe harcamalarına ve istihdam verilerine bakarak görebiliriz. Ülkemizde bütçesel kaynakların yaklaşık %88’ni merkezî yönetim, %12’sini yerel yönetimler kullanmaktadır. Bu oran, AB üyesi ülkelerin ortalamasının yaklaşık üçte biri düzeyindedir. Yine kamu istihdamının %85’ini merkezî yönetim, %15’ini yerel yönetimler sağlamaktadır. Bütçesel kaynakların kullanımı ve istihdam oranı aynı zamanda yönetsel yetkilerin merkezî ve yerel yönetimler arasında nasıl paylaşıldığının da göstergesidir. Bu verilere göre, yaygın kanaatin aksine, belediyeler geniş yetkilere sahip ve para içinde yüzen kamu idareleri değildir.

5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’yla yerel yönetimlere yerel hizmetlerin yanında aslen merkezî yönetimin görevleri arasında bulunan ekonomi, turizm, tarım, sanayi, ticaret gibi oldukça geniş alanlarda görevler verilmiştir. Belediyelere geniş bir yetki ve sorumluluk alanı tanımlanırken, bu alanlardaki ihtiyaçları karşılayacak yeterli kaynak verilmemiştir. Hizmetlerin ne kadarına veya hangilerine yetecek mali imkânları varsa onların yapılması ve geri kalanların yapılmaması gibi bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu, kamu yönetimi açısından tehlikeli bir yaklaşımdır. Belediyelere geniş bir alanda görev ve sorumluluk verilmesi, merkezî yönetimle görev çakışmalarına neden olmaktadır. Bu durum hem görev çakışması yaratmaktadır hem kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını engellemektedir hem de yerel yönetimlere bu görevlerin karşılığı gelir verilmediğinden kamu hizmetleri bir bakıma sahipsiz bırakılmaktadır. Bir kamu hizmeti ya merkezî yönetimindedir ya da yerel yönetimlerindir. Kamu yönetimi literatüründe bir kamu hizmetinin birden fazla sahibi varsa, aslında o işin sahibi yoktur şeklinde bir yaklaşım vardır. Böyle bir idari ve mali yapılanma, yerel yönetimlerin yeterli mali kaynaklara sahip olmasını, kaynakları etkin ve verimli kullanmasını da olumsuz etkilemektedir.

Ülkemizde yerel yönetimlerin merkezî yönetimden aldıkları transferlerin toplam gelirlerine oranı ortalama %60 dolayındadır. Bu oran, büyükşehir belediyelerinde yaklaşık %85’tir. Gelir yaratma potansiyeli çok zayıf olan küçük ölçekli belediyelerde %90’lara kadar ulaşmaktadır. Bu durum, belediyeleri gelir yönünden merkezî yönetime bağımlı kılmaktadır. Aslında belediyelerin gelir yönünden merkezî yönetime bağımlı olması kaçınılmaz bir durumdur. Çünkü coğrafi açıdan geniş bir alanda hizmet verilmesi, iller arasında önemli gelir ve gelişmişlik farklılıklarının bulunması, transfer paylaşım sistemini daha önemli hâle getirmektedir.

Bazı vergi gelirlerinin yerel yönetimlere devredilmesi konusunda önerilerde bulunmaktadır. Bu, sorunu çözmek yerine daha büyük sorunları ortaya çıkaracaktır. Ülke genelinde vergi gelirlerini incelediğimizde gelirlerin İstanbul, Kocaeli, Ankara, İzmir gibi belirli illerde yoğunlaştığını görmekteyiz. Örneğin, Motorlu Taşıtlar Vergisi’nin veya KDV gibi belirli bir vergi gelirinin belirli bir oranının yer esasına göre belediyelere devredilmesi, vergi potansiyeli yüksek olan illerdeki belediyelerin gelirlerini artırırken, zayıf olan illerdeki belediyelerin daha az gelir elde etmesine neden olacak ve gelir paylaşımında adaleti daha da bozacaktır. Bunun en açık örneğini büyükşehir belediyesi modeli uygulanan illerde görmekteyiz. Büyükşehir belediyesi bulunan illerde matraha dahil vergi gelirlerinin %60’ının bir havuza alınıp nüfus ve coğrafi alan büyüklüklerine göre tekrar dağıtılması, büyükşehir belediyeleri arasında transfer gelirlerinin daha adil bir şekilde paylaşılmasını sağlamaktadır. Benzer şekilde ülke genelinde daha adil bir transfer paylaşım sisteminin kurulabilmesi için genel bütçe vergi gelirlerinin bir havuzda toplanması ve belediyelere nüfus yanında coğrafi alan genişliği, bina sayısı, turizm bölgesinde bulunma ve hizmet gereksinimi gibi başka kriterlerle desteklenen bir formüle göre yeniden dağıtılması daha doğru bir uygulama olacaktır.

Transfer uygulamasının gelir yönünden merkezî yönetime bağımlılığı artırdığı ve mali özerkliği zayıflattığı düşünülmektedir. Bu durum, transferlerin oranının alt sınırının ve nasıl paylaşılacağına ilişkin yasayla belirlenmesi, merkezî yönetimin keyfi düzenlemeleriyle kolayca değiştirilememesi ve belirli bir şarta bağılı olmaması nedeniyle belediyelerin idari ve mali özerkliklerini zayıflatmamaktadır. Tam tersine, ülkemizin içinde bulunduğu şartlar dikkate alındığından daha doğru bir uygulamadır. Kısa dönemde transfer paylaşım sistemini daha adil bir hâle getirmenin ve belediyelerin öz gelirlerini artırmanın başka bir yolu yoktur. Uzun dönemde ise, belediyelerin, ilan ve reklam vergileri başta olmak üzere kayıt altına alınamayan, alınsa bile siyasi nedenlerle toplanmayan kaynaklarının toplanmasını sağlayarak gelirlerini artırmaları çözüm olarak görünmektedir.

Özetlersek, öncelikle ülkemizde kamu hizmetlerine ilişkin yetki ve sorumluluklar, merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki görev çakışmalarını ortadan kaldıracak şekilde düzenlenmeli, mali kaynaklar idari ve mali yerelleşme esasına göre yeniden belirlenmelidir. Bunun devamında da yerel yönetimlere ayrılan kaynakların yerel yönetimler arasında öz gelir yaratma potansiyeli zayıf olan belediyeleri destekleyecek, yani yatay eşitleme sağlayacak şekilde düzenlenmesine, adil bir transfer paylaşım formülünün oluşturulmasına ihtiyaç vardır.

Özellikle pandemi ve doğal afetler gibi toplumsal kriz dönemlerinde merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri, projelere onay vermemesi ve açılan soruşturmalar, belediyelerin hizmetlerine nasıl yansdı? Bu sorunların çözümü için nasıl bir yol izlendi?

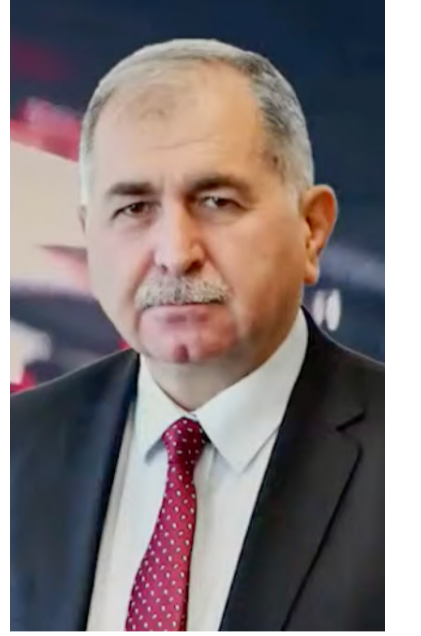
BAKİ KERİMOĞLU: Merkezî yönetim yasa yapma, kural koyma ve standart belirleme, bunları uygulama, yapılanları denetleme konularında geniş yetkilere sahiptir. Merkezî yönetim, geniş yetkilerini vesayet denetimi kapsamında sınırlı yetkilerine ve kaynaklarına rağmen yerel yönetimler üzerinde anayasaya ve yasalara aykırı olarak amacı dışında, özellikle muhalefet belediyelerine siyasi baskı ve benzeri amaçlarla, yerel yönetimlerin idari ve mali özerkliklerini ortadan kaldıracak şekilde kullanmaktadır.

Vesayet denetiminin amacı dışında siyasi baskı aracı olarak kullanılmasının örneklerini Covid-19 salgını döneminde daha açık bir şekilde görmekteyiz. İçişleri Bakanlığı, belediyelerimizin dayanışma amacıyla açtığı yardım hesaplarına bloke konulması için valiliklere yetkisi dahilinde ve yasal olmayan bir genelge gönderdi. Valilik, belediyelerin kamu bankalarında yasal olarak kullandıkları hesaplarına yasal olmayan emirle bloke konulmasını istedi. Kamu bankaları, Bankacılık Kanunu’nu ve uluslararası düzenlemeleri hiçe sayarak kanunsuz emri uyguladı. Bu konuda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’yla yargı mercilerine yapılan haklı başvurular maalesef karşılıksız kaldı. Bunun dışında hizmetlerin zamanında yapılmasını engelleyen durumlar şöyle sıralanabilir:

Röportaj

**BAKİ
KERİMOĞLU**

Genel Sekreter Yardımcısı
Ankara Büyükşehir Belediyesi

- Metro yapım kesintileri metro hasılatının %15 düzeyinde yapılırken, 2019 yerel seçimlerinde belediyenin muhalefet tarafından kazanılması üzerine cumhurbaşkanı kararıyla belediyemizin genel bütçe vergi gelirlerinden aldığı paydan %5 kesinti yapılarak tahsil edilmesi nedeniyle gelirlerimizin yıllık bazda yaklaşık 250 milyon TL azaltılması,
- 2019 yerel seçimlerinden önce Bilkent Şehir Hastanesi’nin çevre yollarının yapımı karşılığında devri sözleşmeye bağlanmış olan belediyemizin arsalarının, seçimin muhalefet tarafından kazanılmasıyla kanunsuz ve sözleşmeye aykırı bir şekilde TOKİ’ye devredilmesi,
- Yurtdışı borçlanmalar nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığı’ndan alınması gereken izinlerin geciktirilmesi nedeniyle 300 adet otobüs alımı için temin edilen krediye bir yılı aşkın süre izin verilmemesi,

İdari ve mali özerkliği sağlamanın yolu, yerel yönetimlerin yetki ve sorumluluk alanlarının sınırlarının belediye kanunlarında açık şekilde tanımlanmasından ve alınan kararların uygulanabilmesi için merkezî yönetimin iznini veya onayını gerektiren hükümlerin kaldırılmasından geçmektedir. Belediyelerin idari ve mali özerkliğini sınırlayan en bariz örneklerden biri, borçlanma yetkisidir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68. maddesinde borçlanmanın sınırı açıkça belirlenmiştir. Kanuna göre belediyeler, gelirleri doğrultusunda belirlenen oranın üzerinde borçlanamaz. Ancak kanunda belediyelerin önceki yılın gerçekleşen gelirlerinin %10'una kadar olan borçlanmaları meclis kararıyla, bunu aşan borçlanmaları ise, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın onayıyla hüküm altına alınmıştır. Kanunda bakanlığın bu tür taleplere ne kadar süre içinde cevap vereceği belirtilmemiştir. Yani bakanlık bir günde de cevap verebilir, altı ayda da cevap verebilir ya da cevap vermeyebilir. Bunun bir yaptırımı da yoktur. İktidara mensup bir belediye, borçlanma onayını bir günde alabilir, muhalefet belediyesi altı ayda alabilir ya da alamayabilir. Bu tamamen vesayet denetiminin siyasi amaçla kullanılabilmesinin somut bir örneğidir. Kaldı ki, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın uzmanlık alanı olmayan borçlanma gibi mali bir konuda nasıl objektif ve doğru bir karar verebileceğini hesaba katmıyorum bile. Bunun dışında büyükşehirler genel sekreter, bağlı idarelere genel müdür atamaları gibi belediye başkanlarının yetkisinde olması gereken hususlarda yetki bakanlığa verilmiştir. Bunlar, belediyelerin idari ve mali özerkliğini, hesap verme sorumluluğunu zayıflatan somut uygulamalardır.

Bu sorunlar, belediye kanunlarında yapılacak düzenlemelerle, değişikliklerle ve belediye başkanlarının elini kolunu bağlayan uygulamaların kaldırılmasıyla mümkündür. Belediyelerin kamu hizmetlerine ilişkin faaliyetlerini yürütebilmesini merkezî yönetimin keyfi uygulamalarına bırakan yasal düzenlemeler olduğu sürece bu sorunların çözülmesi mümkün değildir.

Yerel yönetimlerin daha etkili ve verimli olması için katılımcı bütçeleme neden önemli? Yerel yönetimlerde katılımcı bütçelemenin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar ne aşamada ve süreç nasıl ilerliyor?

BAKİ KERİMOĞLU: Günümüzde temsili demokrasi, özellikle az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerdeki yolsuzluk uygulamaları nedeniyle mantıksal temelini yitirmeye başlamıştır. Gerek merkezî yönetimde gerek yerel yönetimlerde seçimle işbaşına gelen hükümetler ve belediye başkanları, görev süresince ülkeyi veya kentleri yönetmektedir.

Yerel düzeyde belediyeler tarafından alınan imar, çevre düzeni, ulaşım, su temini gibi bazı önemli kararlar, kentlerin yüzyıllık geleceğini etkilemektedir. Kentin geleceğini ve halkın yaşamını yakından ilgilendiren bu tür önemli kararların sadece seçilmiş belediye başkanlarının kişisel veya siyasi tercihlerine ya da belediye bürokratlarına bırakılmaması gerekir. Üniversiteler ve meslek kuruluşları gibi ülkemizi ve dünyadaki gelişmeleri izleyen, kendi alanlarında profesyonel ve bilimsel çalışmalar yapan meslek mensuplarının karar alma süreçlerine (idari düzeydeki kararlar, encümen ve belediye meclisi kararları) katılmalarını, görüş bildirmelerini, hatta oy kullanmalarını sağlayacak idari ve yasal altyapının oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Ancak bu şekilde saydam ve hesap veren bir yönetim anlayışı kurumsallaştırılabilir, kentlerimiz ve ülkemiz gelecek yüzyıllara sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde hazırlanabilir.

Belediyelerin stratejik planları, performans programları ve bütçeleri, katılımcılığın en sağlıklı uygulanabileceği alanlardır. Özellikle yatırım harcamalarına ve sosyal yardımların hangi önceliklere göre yapılacağına karar verilirken katılımcılığın sağlanması, kaynakların hizmet gereksinimlerine ve önceliklerine göre planlanmasında doğru ve sağlıklı kararlar alınmasına katkı sağlayacaktır.

Bunların dışında imar düzenlemeleri, ulaşım planlanması, itfaiye hizmetleri, yeşil alanların korunması ve yenilerinin oluşturulması, tarihi varlıkların korunması gibi alanlardaki kararların bilim insanlarının ve meslek kuruluşlarının dahil olduğu katılımcı bir süreç içinde ele alınması, illerimizin ve kentlerimizin gelecek yüzyıllara daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde hazırlanmasını sağlayacaktır. Bu nedenle kentin geleceğini ve halkın yaşamını yakından ilgilendiren konularda verilecek önemli kararların sadece seçilmiş siyasi yöneticilere ve bürokratlara bırakılmaması, ilgili meslek kuruluşlarının ve akademisyenlerin bu sürece dahil olmasını sağlayacak yasal bir altyapının oluşturulması ve kurumsallaştırılması gerekmektedir.

Bütün bunların gerçekleştirilmesi ise, idari ve mali yerelleşmenin sağlandığı, anayasanın 127. maddesinde ifade edildiği gibi yerel yönetimlere gelirleriyle orantılı gelir kaynaklarının sağlandığı, vesayet denetiminin sınırlarının açıkça belirlendiği, demokratik, uzlaşmaya dayalı ve karar alma sürecine doğrudan katılımın sağlandığı bir yönetim anlayışıyla mümkündür. Ülkemiz bunları gerçekleştirecek birikime ve tecrübeye sahiptir. Ben gelecek yıllarda bu konularda önemli ilerlemelerin kaydedileceğini umuyorum.

• İtfaiye Dairesi Başkanlığı'nın acil ihtiyacı için 400 personel alım talebinde bulunulmasına karşın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yaklaşık altı ay sonra sadece 150 personel alımına izin verilmesi,

• Zabita Dairesi Başkanlığı'nın ihtiyacı olan zabita memuru alımına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından bir yıl sonra izin verilmesi.

Bunlar gibi birçok uygulama, sadece Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak bizim karşılaştığımız, vesayet denetiminin amacı dışında, muhalefet belediyelerine baskı aracı olarak nasıl kullanıldığını gösteren açık örneklerdir. Bunların dışında belediyemize yönelik her türlü şikâyet için müfettiş görevlendirilmesi ve belediye meclisinde belediye hizmetlerine ilişkin kararların alınmasında engellemelerle karşılaşılması diğer durumlardır. Bu olumsuz örnekleri Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nden ayrı düşünmemiz mümkün değildir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak karşılaştığımız sorunlar ya kamuoyu baskısı oluşturularak ya da araya hatırı sayılır kişiler dahil edilerek çözülmeye çalışılmaktadır. Oysaki bu tür hizmet taleplerinin bürokratik süreçler içinde kendiliğinden çözülmesi gerekir. Karşılaşılan bu sorunlar mümkün olduğu kadar idari kararlarla çözülmeye çalışılmaktadır. Yapılacak yasal düzenlemeyle belediyelerin yetkilerinin ve sorumluluklarının açık bir şekilde belirlenmesi ve yerel düzeyde alınan kararların uygulanabilmesi için merkezî yönetimin izin veya onayının alınması uygulamasının kaldırılması, merkezî yönetimin vesayet denetimi yetkisinin amacı dışında siyasi baskı aracı olarak kullanılmasının engellenmesi köklü bir çözüm olarak görülmektedir. Yerel yönetimlerin idari ve mali özerklikleriyle hesap verme sorumluluğu ancak bu şekilde sağlanabilir.

Yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde mali özerkliği güçlendirmeye yönelik sizce neler yapılabilir? Belediyeleri merkezî yönetime bağımlı hâle getiren zorunluluklar nasıl azaltılabilir?

BAKİ KERİMOĞLU: Yerel yönetimlerin idari ve mali özerkliği, bizim de ülke olarak onay verdiğimiz, bu nedenle iç hukuk düzenlemesi hâline gelen Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda "Yerel makamların kanunlarla belirtilen sınırlar çerçevesinde kamu işlerinin önemli bir bölümünü kendi sorumlulukları altında ve yerel nüfusun çıkarları doğrultusunda düzenleme ve yönetme hakkı ve imkânı," olarak tanımlanmıştır. 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda belediyeler, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır.

“KATILIMCI BÜTÇE DEMOKRATİK BİR UYGULAMADIR”

Yerel yönetimlerin daha etkili ve verimli olması için katılımcı bütçeleme uygulaması, vatandaşların bütçe sürecine ve kamu bütçesinin dağılımı hakkındaki kararlara dahil olması neden önemli?

ŞÜKRAN EROĞLU: Katılımcı bütçe, belediyenin zorunlu giderleri ve harcamaları dışında kalan tutardan yerelin istek ve talepleri doğrultusunda bir pay ayrılması esasına dayanır. Yurttaşlar genelde seçimden seçime oylarını kullanır, sonrasında ne olup bittiğini bilmez ve sürece katılmazlar. Katılımcı bütçe bu anlamda yerelde yaşayan herkesin, belediyenin harcamalarından haberdar olması, yaşadığı ilçede ve mahallede ne olup bittiğini takip etmesi, yapılan harcamaların doğru ve yerinde yapılıp yapılmadığını da denetlemesi sürecidir. Yani yurttaşların yerel yönetime doğrudan katılması, fikirlerini ve taleplerini iletmesi ve bunların yapılıp yapılmadığını da kontrol etmesidir ki, bu da demokratik ve katılımcı bir uygulamadır.

Yerel yönetimlerde katılımcı demokrasinin ve iyi bir yönetişimin bileşeni kabul edilen katılımcı bütçelemenin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda süreç nasıl ilerliyor?

ŞÜKRAN EROĞLU: Şişli Belediyesi, katılımcı bütçe çalışmasını Türkiye genelinde ilk kez hayata geçiren belediye. Kent konseyiyle birlikte yürütülen süreçte Şişli’de yaşayan tüm yurttaşların, faaliyet gösteren STK’ların, derneklerin, meslek odalarının, okul aile birliklerinin, aile hekimlerinin, din görevlilerin ve aklınıza gelebilecek herkesin, her kesimin fikirleri soruldu, talepleri alındı. 25 mahallede toplantılar düzenlendi, bu toplantılarda her bir mahallenin “Mahalle Bütçe Komitesi” oluşturulması istendi. Oluşturulan 25 mahalle bütçe komitesi, kendi aralarında, her mahalleden bir kadın, bir erkek olmak üzere sözcüler (temsilciler) seçti. Bu kişiler, Şişli Bütçe Konseyi’nde yer aldı. Bütçe Konseyi, gelen talepleri inceledi, belediyede ilgili müdürlüklerle görüştü ve projelendirdi. Bundan sonrasında da süreci izleyecekler ve kendi mahallelerinde gerekli bilgilendirmeleri yapacaklar. Şişli Kent Konseyi, sürecin başından itibaren tüm çalışmalarda yer aldı. Kurulan çalışma grubunda üç yürütme kurulu üyemiz, diğer üyelerle birlikte süreci planladı. Gerçekten çok emek verildi ve yoğun bir çalışma oldu. Şişli’de katılımcı bütçe, “Benim Bütçem” olarak tanıtıldı. 6 Kasım’da konseyimizin ve belediyemizin ortaklaşa düzenleyeceği konferansta “Benim Bütçem” çalışması ve süreçleri anlatılacak.

Konferansa çeşitli siyasi partilerin genel başkanlarının, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun ve ilçe belediye başkanlarının katılımını bekliyoruz. Mahalle komitelerinden temsilciler, konferansta deneyim aktarımında bulunacak, akademisyenler de katılımcı bütçe konusunda sunumlar yapacak.

Hukukçu kimliğinizle değerlendirdiğinizde yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde yerel yönetimlerde mali özerkliği güçlendirmeye yönelik sizce neler yapılmalı?

ŞÜKRAN EROĞLU: Avrupa ve Amerika’da belediyeler tamamen özerk, devlet bütçesinden de büyük destek alıyorlar. Bizdeki siyasi iktidarlar, kendine yakın görüşte olan belediyeleri desteklerken, diğerlerine yeterince destek olmuyor ve mali anlamda güçlendirmiyorlar. Oysaki belediyeler, yerel ve yerelde yaşayan yurttaşlara hizmet verir. Benim çocukluğumda belediye başkanları partili değildi ve yerelde yaşayan kişiler belediye başkan aday olurdu. Bu uygulama değişti ve siyasi partiler belediye başkan aday göstermeye başladı. Bana göre eski uygulamaya geçilmeli ki, belediye başkanları gerçek anlamda yerel hizmet verebilsin. Devlet ve iktidar, siyasi parti veya siyasi görüş ayırt etmeksizin tüm belediyelere eşit mesafede olmalı ve gereken tüm desteği vermeli. Bir süredir belediyeler, proje yaparak AB fonlarından yararlanabiliyor. Bu, iyi bir destek oldu, zira bu projeler sayesinde yerelde birçok konu uluslararası arenaya taşınabiliyor ve sorunlar bir nebze de olsa giderilebiliyor.

Yasal mevzuatın da eşitlikçi olması ve ayrımcılık yapılmadan düzenlenmesi lazım. Yani belediyeler arasında ayırım yapılmadan, her bir belediyenin ihtiyaçları tespit edilerek çözümler bulunmalı.

Röportaj

ŞÜKRAN EROĞLU

Avukat

Şişli Kent Konseyi Başkanı

Son yıllarda belediyelerin yetkilerinin daraltıldığını, belediyenin yetkisine giren birçok konunun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na devredildiğini görüyoruz. Yetkiyi tek elde toplamak yerine paylaşmak her zaman daha demokratiktir. Umarım bu anlayışla hareket edilerek belediyelerin yetkileri daraltılmadan, aksine, genişletilerek yola devam edilir.

“BÜTÇE HAZIRLANIRKEN KATILIMCI POLİTİKALAR DİKKATE ALINMALI”

Yerel yönetim bütçesinin taşınması gereken özellikler nelerdir? Bütçe, öz gelir, mali kaynak ve mali özerklik konusunda hangi sıkıntılar yaşanıyor?

ALPER ÜSTÜNDAĞ: Bütçe, meclise, vatandaşlara ve hukuka karşı hesap verilebilirliği sağlayacak kontrol mekanizmalarına sahip olmalıdır. Yerel yönetimin bütün mali kaynakları ve harcamaları tek bütçede görülebilmelidir. Yerel yönetimin yapacağı harcamaların üst limitleri önceden belirlenmeli ve toplayacağı kaynağın azami sınırları açıkça gösterilmelidir. Yerel yönetim bütçesi, kendi hizmet alanındaki diğer otoritelerle, valilik, belediye kararlarıyla uyumlu olmalıdır. Bütçe tahminleri gerçekçi ve tarafsız olmalıdır. Yöneticilere faaliyetlerini en düşük maliyetle yapabilme konusunda esneklik ve takdir hakkı tanınmalıdır. Bütçe, yerel yönetimle ilgili kaynak yönetimini yakın, orta ve uzun vadeli bir perspektifle değerlendirmelidir. Bütçe, vatandaş tercihlerini yansıtabilecek katılımcı politikalar dikkate alınarak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Bütçe süreci, bütçe verileri ve bütçeye ilişkin kararlar herkes tarafından anlaşılabilir ve takip edilebilir olmalıdır. Yerel yönetimler, dezavantajlı grupları da içine alan eşitlikçi bir bütçeye sahip olmalıdır. Bu çerçevede özellikle kadınları, çocukları ve aileleri koruyup destek verebilmek için belediyemiz bünyesinde Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü kurulmuştur.

Mali özerklik, yerel yönetimlerin ayrı mal varlığına ve gelir kaynaklarına sahip olabilmelerini ve kanunların öngördüğü esaslar çerçevesinde harcama yapabilmelerini sağlar. Yerel özerklik, demokratik bir yerel yönetimin sağlanmasında en önemli güvencedir. Bunun için de yerel yönetimlerin merkezî yönetime bağımlı olmadan kendi görevlerini yerine getirecek gelir kaynaklarına sahip olması, bu gelir kaynaklarını ve öz gelirlerini serbestçe toplayıp harcama yetkisine sahip olması gerekir. Bu açıdan değerlendirildiğinde belediyemizin 2020 yılında merkezî yönetimden aldığı pay, bütçemizin %29'unu oluşturmaktadır. Dolayısıyla bütçemizin geri kalan %71'i öz gelirlerimiz olan vergi gelirleri, teşebbüs mülkiyet gelirleri vb. gelirlerdir. Mali kaynak ve mali özerklik konularında herhangi bir sıkıntı yaşanmamaktadır.

Belediyeler, özellikle genel bütçeden ayrılan payın hizmetler ve projeler için yetersiz olduğu bilgisini aktarıyor. Yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde mali özerkliği güçlendirmeye yönelik sizce neler yapılmalı?

ALPER ÜSTÜNDAĞ: 2020 yılında gelirlerimizin dağılımına bakacak olursak, merkezî yönetimden belediyemize aktarılan payın %29, vergi gelirlerinin %44, teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin %4, diğer gelirlerin %23'lük bir paya sahip olduğu görülmektedir. Mali özerkliğimizi sağlayan vergi gelirleri, toplam gelirlerimizin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır.

Belediyemizin Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde kurulan Gelir Artırıcı Projeler Saha Ekibi aracılığıyla belediye sınırları içinde kalan mesken ve işyerlerinin belediyemizde bulunan mevcut verilerinin analizi ve gerçek borçların tespiti yapılmaktadır. Böylece vergi gelirlerimiz takip edilerek ve tahsilatı sağlanarak mali özerklik güçlendirilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca merkezî yönetim tarafından yapılacak bazı düzenlemelerle de yerel yönetimlerin vergi gelirlerinin artışı sağlanabilecektir. Bu düzenlemeler şu şekilde sıralanabilir:

- Belediye sınırları içinde bulunan gayrimenkullerin rayiç değerleri iki yılda bir yerine her yıl yeniden belirlenebilir.
- Rayiç bedellerin gerçeği yansıtması için gerekli çalışmalar yapılabilir.
- Cep telefonu ile internetin dahil edilmesiyle haberleşme vergisinin kapsamı genişletilmelidir.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri, projelere onay vermemesi ve açılan soruşturmalar, belediyelerin hizmetlerine nasıl yansdı? Bu sorunların çözümü ve belediye hizmetlerinin aksamaması için nasıl bir yol izlendi?

ALPER ÜSTÜNDAĞ: Merkezî yönetim tarafından yerel yönetimlere yapılan kaynak aktarımı oranı belediyelerin sahip olduğu nüfus yoğunluğu üzerinden belirlenmektedir. Yerel yönetimler de kendilerine verilen bu kaynakları belediye sınırları içinde yaşayan vatandaşlar için en etkin ve verimli şekilde harcamakla yükümlüdür.

Röportaj

ALPER ÜSTÜNDAĞ

Mali Hizmetler Müdürü
Ankara Çankaya Belediyesi

Bu kapsamda belediyelerle merkezî yönetim koordineli olarak projeler yürütmelidir. Ancak yakın zamanda bazı belediyelerin başlattığı sosyal amaçlı projeler, merkezî yönetim tarafından çeşitli engellemelere maruz bırakılmıştır. Örnek verilecek olursa, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından başlatılan yardım kampanyalarında toplanan paralara merkezî yönetim tarafından el konulmuştur. Vatandaşlara adaletli bir hizmet sunabilmek amacıyla merkezî yönetimin bu kampanyaları engellemek yerine desteklemesi gereklidir.

“BELEDİYELERE ÖZ GELİR ORANLARINI BELİRLEME YETKİSİ VERİLMELİ”

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

ZEYDAN
KARALARAdana Büyükşehir
Belediye Başkanı

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımı sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

ZEYDAN KARALAR: Büyükşehir belediyelerinin bütçesi daha çok merkezî idareden alınan paylara dayanıyor. Bu nedenle gelir yaratabilme kapasitesi de sınırlı kalıyor. Değerli konut vergisinin 5779 sayılı kanun kapsamına dahil edilmesi, konaklama vergisinin büyükşehir dahil olmak üzere belediyelere ödenmesi, gelir bölüşümü açısından mülteci ve göçmen (Suriye, Afgan) sayısının dikkate alınması, Adana çevresinin teşvik kapsamında olması nedeniyle yıllar içinde üretimin diğer illere kayması ve il gelirinin düşmesi söz konusu olduğu için bu durumun merkezî idareden gelen pay açısından değerlendirmeye tabi tutulması ve tüm bu hususların büyükşehir gelirlerine dahil edilmesi ya da göz önünde bulundurulması faydalı olacaktır.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretiminize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

ZEYDAN KARALAR: Dış borçlanmanın ve dış kaynağa dayalı projelerin onaya tabi olması ve belediyemize henüz bunlarla ilgili onay verilmemiş olması çalışmalarımızı etkiliyor. Merkezî idareden gelen payın ilin ihtiyaçlarına göre belirlenmesi gerekiyor (bu durum ihtiyaç odaklı belediye anlayışını öne çıkararak belediye karar organlarının bu ihtiyaçları öncelikli olarak çözmesi açısından bir zorunluluk doğuracaktır).

Muhalefet belediyeleri özelinde de Adana, hizmet üretebilmek için yüksek finansal kaynağa ve uzun vadeli kredilere ihtiyaç duyuyor. Bu da dış kaynakla çözebilir. Ancak bunlara onay verilmemesi, kentin önemli sorunlarının çözümünü öteliyor ve problemlerin maliyetini yükseltiyor.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ZEYDAN KARALAR: Belediye Gelirleri Kanunu, büyükşehirleri kapsayarak güncellenmeli. Bu kanundaki haberleşme vergisi ve havagazi vergileri düzenlenmeli. Bu vergilerden büyükşehir belediyelerine pay verilmesi sağlanmalı. Merkezî yönetim tarafından alınan Motorlu Taşıtlar Vergisi, belediyelere bırakılmalı ya da bu vergiden pay verilmeli.

Mali özerklik kapsamında belediyelere öz gelir oranlarını belirleme yetkisi verilmeli. Mali kaynakların çoğunun öz gelirlerden oluşmasına yönelik çalışmalar yapılabilir. Yerel yönetimlerin, merkezî yönetim baskısını çok hissetmemesi için çalışmalar ve düzenlemeler yapılabilir. Örneğin, dış borçlanmanın kriterleri tarafsız olarak belirlenebilir.

“BÜTÇEYLE İLGİLİ MEVZUATTA DEĞİŞİKLİK YAPILMALI”

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımı sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

OSMAN GÜRÜN: Büyükşehir belediyelerinin gelirlerinin yaklaşık %80'i merkezî idareden aktarılan paylardan, %20'si öz gelirlerinden oluşmaktadır. Büyükşehir belediyelerinde öz gelirler, %20'den fazla paya sahiptir. Bunun nedeni, kurum ve kuruluşlardan alınan bağış ve yardımlarla özel gelirlerin yüksek olması, taşınmazların satış gelirleri ve bütçe içi işletmelerin varlığıdır. Büyükşehir belediyelerinin tabi olduğu mevzuat hükümleri kapsamında öz gelir yaratma kabiliyeti sınırlandırıldığı için bütçe daha ziyade merkezî idareden aktarılan paylara bağımlı kalmaktadır. Bu bağımlılık da yıl içinde ülkede ekonomik açıdan meydana gelebilecek değişiklikler nedeniyle büyükşehir belediye bütçelerini ve uygulamalarını etkilemektedir.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretimimize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

OSMAN GÜRÜN: Büyükşehir belediyelerinin bütçeleri incelendiğinde, alınan bağış ve yardımlarla özel gelirlerin merkezî yönetime siyasi olarak yakın olan belediyelerde önemli bir gelir kalemi olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu durum, bu belediyelere daha fazla kaynak aktarıldığını göstermektedir.

Genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan paylar hesaplanırken nüfus kriterinde TÜİK verileri esas alınmaktadır ve bu verilere göre pay dağıtımı yapılmaktadır. Muğla, bir turizm kenti. Bu nedenle turizm sezonunda nüfusu artıyor ve yerleşik nüfusa göre aktarılan pay yetersiz kalıyor. Nüfus kriterinin değişken nüfusu da dikkate alacak şekilde güncellenmesi gerekiyor. Kaynak aktarımında sabit nüfus kriteri baz alındığı için yerel yönetimler de altyapı ve üstyapı hizmetlerini aktarılan kaynaklar ölçüsünde gerçekleştirebiliyor. Bu hizmetler, yaz aylarında artan nüfusun ihtiyaçlarına tam olarak cevap veremiyor. Belediyeler arasında ayırım yapılmaması, kaynak aktarımında sabit nüfusun değil, değişken nüfusun dikkate alınması önem arz ediyor.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

OSMAN GÜRÜN: Yerel yönetimlerde mali özerkliğin sağlanabilmesi için belediyelerin merkezî yönetimin müdahalesi olmaksızın harcama önceliklerine karar vermesi, gelir yükseltme yetkisine sahip olması, yerel vergi oranlarını ve matrahlarını belirleyebilmesi, vatandaşların ihtiyacına yönelik hizmet üretilmesi için de Vergi Usul Kanunu ve Belediye Kanunu'nda değişiklik yapılması gerekiyor.

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

OSMAN GÜRÜN

Muğla-Büyükşehir Belediye Başkanı

2021 yılında yayımlanan Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'yle yerel yönetimlerin kendi bütçe kaynaklarıyla gerçekleştirebileceği (hizmet binası, sosyal tesis vb.) yatırımlar, araç alımı ve kiralanması, faaliyetlerin tanıtımı amacıyla yapılacak organizasyonlar kısıtlanmıştır. Merkezî idareden aktarılan paylardan yapılacak kesinti oranlarının ve dönemlerinin farklılık göstermesi, bütçe tahminlerinde ve bütçede de farklılıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

“BÜTÇEYLE İLGİLİ MEVZUAT ADİL DEĞİL”

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımı sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Mali açıdan tüm belediyelerde var olan sıkıntıları yaşıyoruz. Ülkemizde yerel yönetimlerin mali koşullarını belirleyen düzenlemelerin ve belediyelerin kaynak yetersizliği, mali açıdan merkezî yönetime bağımlı olma sonucunu doğurmaktadır. 2015-2020 arasındaki döneme bakıldığında belediyemizin bütçe gelirlerinin arttığı görülmektedir. Aynı dönemde bütçe giderleri de artış eğilimi göstermektedir. Ancak belli dönemlerde giderlerdeki artış, gelir artışının üzerindedir ve bütçe açığı oluşmaktadır. Belediyemiz gösterdiği performansla öz gelirlerini %300 artırmış olsa da, söz konusu dönemde bütçe açığı %10 civarında gerçekleşmiştir. Belediyemiz öz gelir artışında gösterdiği bu performansla bütçesindeki öz gelir payını %20'lere getirmiştir. Ancak görüleceği üzere öz gelirlerimizi üç kat artırsak da, hâlen bütçemizin %80'i merkezî yönetim vergi gelirlerinden aldığımız paylardan oluşmaktadır. Bu da tüm belediyelerde olduğu gibi mali özerkliğimize zarar vermektedir. Unutulmamalıdır ki, yerel yönetimlerin mali özerkliği amaç değil, araçtır. Yerel yönetimlerin mali özerkliğinin, idari özerkliğin bir aracı ve güvencesi olması istenmektedir. Amaç, yerel yönetimlerin idari özerkliğidir. Ülkemizde yerel yönetim bütçelerinin kaynak dağılımına bakıldığında mali özerklikten ve belediyelerin idari özerkliğinden söz etmek mümkün değildir.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretiminize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Merkezî yönetim bütçe gelirleri üzerinden belediyelere kaynak aktarımı mevzuatla belli kurallara bağlanmış olmakla beraber bu kurallar yeterli, adil ve akılcı değildir. Kaldı ki, merkezî yönetimin istemesi hâlinde belediyelere kaynak aktarabileceği başka yollar da bulunmaktadır.

Bunlar genellikle ortak proje üretimi, dış finansman kolaylığı, hibe fonlarından kullanım, kamu borçları karşılığı gayrimenkul takası, TOKİ'yle gelir getirici konut üretimi vb. şekillerde ortaya çıkmaktadır. Görüleceği üzere tamamen merkezî yönetim kararıyla ve kontrolünde olan bu dolaylı kaynak aktarımı muhalefet belediyeleri için neredeyse hiçbir zaman kullanılmamaktadır. Böylelikle iktidarın dolaylı kaynak sağladığı belediyeler, merkezî bütçe tarafından yol, köprü, altgeçit, hizmet binası, arıtma ve kanalizasyon tesisleri gibi yatırımlara çoğu zaman uygun bir arsa teminiyle bedelsiz ulaşırken, ödemedikleri vergiden SGK borçlarından arsa takası yoluyla kurtulmaktadır, yurtiçi ve yurtdışı finansmana merkezi yönetim garantisizlikle kolaylıkla ulaşabilmektedir. Bütün bu olanaklardan mahrum bırakılan muhalefet belediyeleri ise, cari giderlerini zorlukla karşılayabilen bütçeleriyle hizmet ve proje üretmeye çalışmaktadır.

Mevcut düzenlemeye göre, merkezî yönetim vergi gelirleri tahsilatından vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan net tutarın %1.50'si büyükşehir dışındaki belediyelere ayrılır. Bu payın %80'ni belediyelerin nüfusuna, %20'si gelişmişlik endeksine göre İller Bankası tarafından belediyelere dağıtılır. Yine merkezî yönetim net vergi gelirlerinin %4.50'si büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılır. Bu payın %30'u büyükşehir belediyelerine aktarılır. Ayrıca büyükşehir belediye sınırları içinde tahsil edilen vergi gelirlerinin %6'sı büyükşehir belediyeleri payı olarak ayrılır. Bu payın %60'ı doğrudan ilgili büyükşehir belediyesinin hesabına, geri kalan %40'ın %70'i nüfusa ve %30'u yüzölçümü esasına göre büyükşehir belediyeleri arasında dağıtılır.

Görüldüğü üzere vergi gelirlerinden belediyelere pay ayrılırken ağırlıklı olarak nüfus ve daha sınırlı olarak da yüzölçümü ve gelişmişlik endeksi kullanılmaktadır. Bu yöntemin içinde birçok yanlışlık bulunmaktadır. Öncelikle nüfus kriterlerini ele alalım. Belediyeler, insanlar için hizmet üretir. Bu nedenle kişi başına aktarılan kaynak önemli bir argümandır. Ancak günümüzde nüfus, mevsimlik, dönemlik ve hatta günlük olarak hareketlilik göstermektedir. Kaynak aktarımında nüfus kriterinin esas alınması, yılın 12 ayında yerleşik nüfusuna göre kaynak alan bir belediyenin yaz sezonunda nüfusunun 10 katı insana hizmet üretmek zorunda kalmasıyla sonuçlanmaktadır.

Aynı şekilde sayımlarda ve istatistiklerde belirlenen nüfusuna göre kaynak alan bir belediye de on binlerce öğrenciyi hizmet etmek zorunda kalabilmektedir. Daha dramatik olanı, büyükşehirlerde ikamet edilen yer esaslı nüfusa göre kaynak alan bir belediyenin gündüz iş hareketliliğiyle 2-3 kat artan nüfusa hizmet vermek zorunda kalmasıdır.

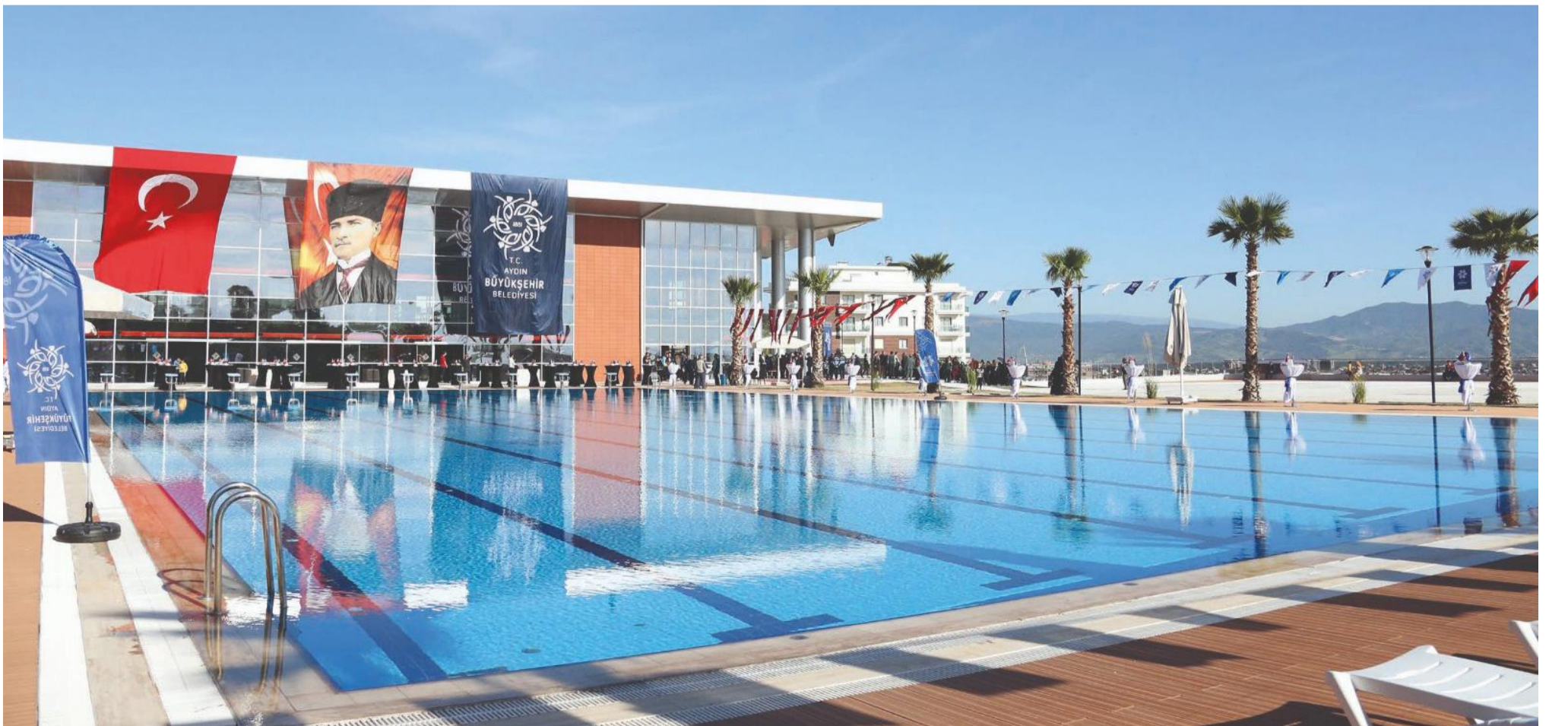
YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU

Aydın Büyükşehir
Belediye Başkanı

Üstelik, belediyeler sadece mevcut nüfusa değil, gelecekteki nüfusa da hizmet üretmek zorundadır. Hatta bazı lokasyonlar için bu daha da önemlidir. Kabul edilmelidir ki, belediyeler için kişi başına kaynak oldukça önemli bir göstergedir. Ancak bu göstergenin, yani kişi başına aktarılan kaynağın önemli bir parçası, kişi başına üretilmesi gereken altyapı kapasitesinden kaynaklanmaktadır.

Bu durumda altyapı yatırımlarını büyük ölçüde tamamlamış belediyeler için nüfus artık adaleti ve eşitliği sağlayan bir göstere olmaktan çıkmaktadır.

İller Bankası'nın bir anonim şirket olarak kendi bütçesinden belediyelere kredi mahiyetinde kaynak kullandırması, yine kendi kuralları ve kararlarıyla olmaktadır. Bu karar mekanizmalarının şeffaf olduğunu söylemek mümkün olmadığı gibi, muhalefet belediyelerine bu yolla kaynak tahsisinin de sınırlı olduğunu söylemek mümkündür.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yapılması gereken hukuki düzenlemeler birçok alanı ve konuyu kapsayacaktır. Ancak kısa vadede mevcut düzenlemelerde yapılacak iyileştirmeler neler olabilir diye düşünüldüğünde, 5779 sayılı yasada yapılacak birkaç düzenlemeyle kısa vadede bazı iyileştirmeler yapmak mümkündür. Yasada nüfus kriterlerini önceleyen yöntemden vazgeçmek gerekmektedir. Vergi gelirlerinden belediyelere ayrılacak payların dağıtımında gelişmişlik endeksi benzeri, kentın ihtiyaçlarını daha sağlıklı bir biçimde ortaya koyan kriterlere öncelik verilmelidir. Bu endekslerin hesaplanmasında endeksi oluşturan faktörlerin çoğu "kişi başına düşen" ölçüyle oluşturulduğu için bu endeksler nüfus argümanını zaten içermektedir. Bu tarz endekslerin farklı istatistikî yöntemlerle hazırlanan birçok türü mevcuttur. Bunların içinden biri seçilebileceği gibi hibrit modeller de oluşturulabilir. 5779 sayılı yasada kısa vadede yapılabilecek ikinci bir iyileştirme ise, 5. maddenin 4. fıkrasında yer alan "%6'lık büyükşehir belediye payının %60'ı doğrudan ilgili büyükşehir belediyesinin hesabına aktarılır," ifadesinin kaldırılmasıdır. Söz konusu %6'lık payın tamamı gelişmişlik endeksinde, nüfusa ve yüzölçümü kriterlerine göre dağıtılmalıdır.

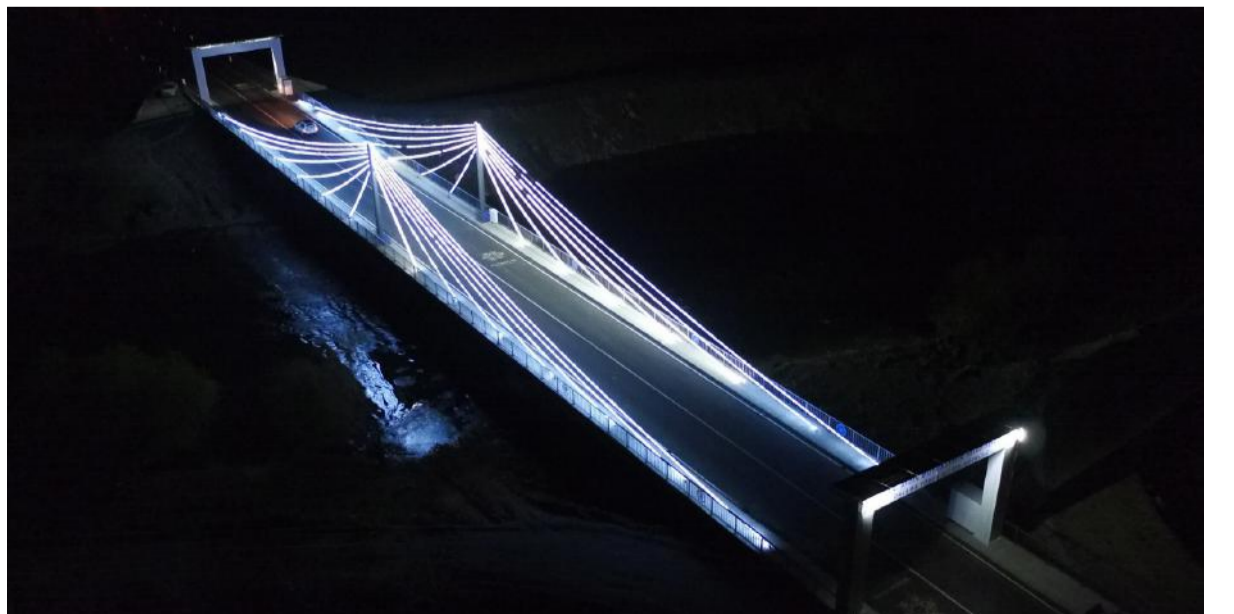
Şeffaf bir belediyecilik anlayışına sahip olduğumuz için soruşturmalardan ve incelemelerden hiç çekinmiyoruz. Müfettişler gelir, gerekli incelemeyi yapar ve sonrasında raporunu sunar. Bugüne kadar hakkımızda verilen soruşturma izinleri ve davalar oldu, ama hepsinde beraat ettik. Hiçbir sıkıntımız yok. Denetimlerin olmasını destekliyoruz, ancak zaman kaybına yol açacak, idareyi iş yapmak gayretinden alıkoyacak ve sadece akılları bulandırmak için yapılacak denetimler devletin verdiği yetkiyi suistimal etmek demektir. Muhalefet belediyelerinde müfettiş eksik olmaz. Maalesef bir siyaset jargonu hâline gelen bu deyimimize alıştık. Hizmet etme noktasında bazı engellemelerle karşılaşıyoruz.

Örneğin, Bafa Gölü'nde ekoturizmi ve kırsal kalkındırmayı canlandırmak amacıyla tekne turu talebimize 2017 yılından bu yana olumlu görüş verilmemiş. Bölgenin gelişmesine katkı sağlayacak bir hizmete neden izin verilmez? Kuşadası Hacifeyzullah Mahallesi için 19.10.2016 tarih 25714 sayılı yazımızla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na "Riskli Alan" teklifinde bulunulmuş, 15.11.2019 tarihinde dosya revize sınır içerecek şekilde tekrar sunulmuş, ancak bakanlık tarafından dosyaya ilişkin resmî bir değerlendirmeye dönüş yapılmamış ya da Cumhurbaşkanlığı onayına sunulmamış. Altı yıldır neden bekliyoruz? Öğrenciler barınma sorunu yaşıyor. Belediye olarak yurt yapabilir misiniz? Yapamazsınız. Ne yapalım peki, öğrencilerin sokakta kalmasına göz mü yumalım? Bu konularda yerel yönetimlerin önü açılmalıdır. Altyapıda onay beklediğimiz yerler var. Mesela Buharkent'te içme suyu, kanalizasyon, yağmur suyu ve atık su arıtma tesisi projeleri, Köşk ilçesinde atık su arıtma tesisi, Didim kanalizasyon projesi, Söke ilçesi Savuca, Yenidoğan ve Sazlı kanalizasyon şebekesiyle kolektör yapımı projeleri İlbank'ta onayda beklemektedir. Adnan Menderes Üniversitesi, tapusundaki yolu kamuya terk etmediği için sorumluluk alanımıza alamıyoruz.

Kurumlar arasında dayanışma olur, ancak rekabet etmek ve engel olmak hiç doğru değil. Çünkü vatandaş hizmet bekliyor, biz de bu hizmetleri üretmek için daima hazırız.

Bunlar gibi engelleyici uygulamalar, proje ve hizmet üretme yarışında muhalefet belediyelerinin başarısından korkulduğunun göstergesidir diye düşünüyoruz. Bu engellerle boğuşmak, merkezî yönetimin beklentilerinin aksine bizi yormak yerine vatandaşlara hizmet üretme konusunda gayretlendirmektedir.

“GELİR DAĞILIMI YENİDEN DÜZENLENMELİ”

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımı sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

LÜTFÜ SAVAŞ: Kentlerde yaşanan hızlı değişim, kentsel hizmet üretiminden sorumlu olan yerel yönetimleri etkilemiştir, özellikle belediyelerin sorumluluğunu büyük oranda artırmıştır. Artan sorunlar ve sorumluluklar karşısında mevcut görev, yetki ve mali kaynaklar yetersiz kalmıştır. Gerekli yasal ve yapısal değişiklikler, yaşanan değişime ayak uyduramamıştır.

Belediyelerin yaşadığı sıkıntılar arasında merkezî yönetimin ağır denetimleri, özerklik konusundaki yetersizlikler, mevcut yasaların günümüz koşullarına uygun olmaması ve mali sorunlar yer almaktadır. Ayrıca göç nedeniyle kentlerin sorunları artmıştır. Bu durumdan mali yönetim süreçleri de olumsuz etkilenmiştir.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretiminize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

LÜTFÜ SAVAŞ: Merkezî yönetim ve yerel yönetimler arasında gelirler dağılımı, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun aracılığıyla yapılmaktadır. Belediyelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden pay verilir. Pay, genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamından vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan net tutar üzerinden hesaplanır.

Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının %1.50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, %450'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve %0.5'i il özel idarelerine ayrılır.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (I) sayılı listede yer alan mallardan tahsil edilen özel tüketim vergisi hariç olmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının %6'sıyla genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrılan payların %30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılır.

Merkezî yönetim yardımlarının şekline bakıldığında belediyeleri merkezî yönetime bağımlı hâle getiren bir yöntem izlendiği görülmektedir. Özellikle genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan payların dışında merkezî yönetimin yaptığı yardımlar, bazen genel nitelikte olduğu gibi, genellikle belli şartlara bağlıdır.

İller Bankası'nın kaynak dağıtımına ve desteklediği projelere bakıldığında yetersizliklerin ve adaletsizliklerin olduğu görülmektedir. Bu durum, yerel yönetimlerin var olan sorunlarını artırmaktadır. Belediyeler, finansman açığını yüksek faizlerle borçlanarak derinleştirmektedir veya hiç borçlanamayarak asli görevlerini yerine getirememektedir.

Merkezî yönetimin paylarının nüfus ve yüzölçümüne göre dağıtılması birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Yerel yönetimlerin yaşadığı bu sorunlar, son on yıl içinde mali açıdan ve yönetim açısından sürdürülemez hâle gelmiştir. Bu nedenle toplanan gelirlerin dağılımı yeniden düzenlenmelidir.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

LÜTFÜ SAVAŞ: Belediyelerin mali sorunlarının çözülmesi ve kent insanının yerel/kamusal ihtiyaçlarının karşılanması için gelir kaynaklarının geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi konusunda çeşitli alternatifler geliştirilmelidir.

Türkiye'de belediyelerin mali sorunları arasında gelirlerinin yetersizliği, merkezî yönetim yardımlarının şekli, öz gelir oranlarının düşüklüğü, öz gelir oranlarını belirleyebilme ve gelirlerini serbestçe harcayabilme konusundaki yetersizlikler yer almaktadır.

Yerel mali reform, genel bütçeden daha fazla pay verilmesiyle birlikte öz gelirlerin artırılması için atılacak adımları tanımlamaktadır. En son yapılan gelir çalışmaları kapsamındaki düzenlemelerle 2013 yılında çeşitli ücretlere ilişkin fiyatlar belirlenmiştir. Ancak bu ücretlerle ilgili artışların belirlenmemesi nedeniyle hâlâ aynı ücretler kullanılmaktadır.

İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun, güncel gelişmeler göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmelidir. Örneğin, kentlerin kendilerine özgü durumları göz önünde bulundurularak denkleştirme ödeneğinin oluşturulması uygun olacaktır.

Belediyelerin mali kaynak oluşturmak için atması gereken ilk adım, mevcut kıt kaynakların sonuna kadar verimli ve etkin şekilde kullanılmasıdır.

Uzun vadeli stratejik bir planlamanın yapılmaması ve günlük politikalarla hareket edilmesi nedeniyle belediyelerin gelir yetersizliği artmaktadır. Herhangi bir altyapı hizmeti için bir sokağın kazılması, kısa bir süre sonra başka bir altyapı hizmeti için aynı sokağın farklı bir kurum tarafından yeniden kazılması, verilebilecek iyi bir örnektir. Bu konuda kamu hizmeti üreten diğer kamu kurumlarının da (TEDAŞ, Türk Telekom, alt ve üst kademe belediyeleri vb.) ortaklaşa yapması gereken çalışmalar da vardır.

Etkin ve verimli bir kaynak kullanımı için belediyelerde özellikle stratejik planlama ve stratejik yönetim gibi bazı yeni yönetim yaklaşımları uygulanmalıdır. Günlük değil, uzun vadeli planlamalar yapılmalıdır. Geleceğe ilişkin olası fırsatlar ve tehditler hesaba katılarak hareket edilmelidir.

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

LÜTFÜ SAVAŞ

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı

Vergilerin çeşidi ve ağırlığı göz önüne alınarak yeni tür vergi oluşturmaktan ziyade merkezî yönetimin mevcut vergilerinden pay aktarılmalıdır. Belediyelerin topladığı vergiler ve harçlar konusunda kalıcı ve reel olarak değerini koruyabilen değişiklikler tercih edilmelidir. Bu amaçla her şeyden önce belediye vergilerinin ve harçlarının tamamı maktu değil, nispi belirlenmelidir. Özellikle Emlak Vergisi'nde ölçü alınan rakamlar gerçek bedelleri yansıtmaktan çok uzaktır. Belediyelere yeni görevler aktarılırken kaynağı da oluşturulmalıdır. Kaynağı oluşturulmayan bir görev belediyelere yüklenmemelidir.

“GENEL BÜTÇEDEN AYRILAN KAYNAKLAR YETERSİZ”

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımını sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

MUHAMMET TOKAT: Milas, 132 mahalleden oluşan, kırsal ve hizmet alanı oldukça geniş bir ilçe. Yüzölçümü açısından birçok ilden daha büyük. Muğla'nın 2014 yılında büyükşehir statüsüne geçmesiyle birlikte hizmet alanı oldukça genişledi. Bu genişlemeye istinaden gelirlerde bir artış olmadığı için kısıtlı imkânlarla birçok mahalleye hizmet etmek için var gücümüzle çalışmaya başladık. Özellikle kentlerimizde yaşanan hızlı değişim, kentsel hizmet üretiminden sorumlu olan belediyelerin sorumluluklarını artırdı. Kentlerimizin büyümesiyle birlikte artan sorunlar ve sorumluluklar bağlamında yasal ve yapısal değişiklikler yaşanan değişime aynı ölçüde ayak uyduramadı. Pandeminin de etkisiyle birlikte bütçemizin çoğunu koronavirüsle mücadeleye ayırdık. 2020 yılının Mart ayından itibaren hem vatandaşların virüsten korunması hem de bu süreçte yaşanan zorlukları aşmak için çalışmalarımızı yoğunlaştırdık. Bunun yanı sıra hizmet alanımız geniş olduğu için personel ve ekipman ihtiyacımız ortaya çıktı. Pandemiden dolayı bu eksiklikleri de hızlıca gideremedik. Yine de Labranda Su Fabrikası'na yaptığımız yatırım olsun, temizlik hizmetlerimiz için envanterimize kattığımız çöp kamyonları ve diğer teknik yatırımlar olsun, vatandaşlara hizmet etmek için çalışmaya devam ettik.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretimimize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

MUHAMMET TOKAT: Belediyecilik faaliyetleri sadece rutin işlerden ibaret değil artık. Yani çöp toplamak, imar planı hazırlamak, yolları asfaltlamak yeterli değil. Biz bu hizmetlerin yanı sıra vatandaşlara dokunan faaliyetlerde bulunmaya özen gösteren bir anlayışla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Kültürel ve sanatsal faaliyetlere ve sosyal sorumluluk projelerine önem veriyoruz. Ancak şu bir gerçek ki, merkezî bütçeden ayrılan gelir yetersiz kalıyor. Gelir yetersizliğinin birçok nedeni var. İller Bankası'ndan alınan krediler, merkezî yönetimden gelen gelir kaleminin düşük olması gibi birçok farklı konu başlığı var. Sanayileşmenin artması ve kırsaldaki yüksek girdi maliyetleri nedeniyle tarımsal üretimin azaldığı bir noktada kentlere göç oranı arttı. Kırsal kalkınmanın önemini farkındayız.

Kırsalda tarımsal üretimi desteklersek, kırsalda yaşayan vatandaşların köylerinde kalarak tarımsal üretime katkıda bulunmasını sağlarsak kırsaldan merkeze olan göçü durdurabilir, ülke ekonomisine katkı sunabiliriz. Bu, sadece bizim yapacağımız işlerle ilerleyecek bir süreç değil. Merkezî yönetimin de bu doğrultuda projeler geliştirmesi ve girdi maliyetlerini düşürmesi şart. Bunun yanı sıra pandemiden dolayı diğer büyükşehirlerden gelen vatandaşların kalıcı olarak yaşamaya başlamasıyla

birlikte ilçemizde nüfus yoğunluğu oluştu. Resmî nüfusumuz yaklaşık 150.000 iken, yaz aylarında fiili nüfusumuz 250.000'e yaklaşıyor. Gelenler yazlıkçı, ikametgâhları ilçemize kayıtlı değil, hizmet vermeyeceğiz deme şansımız yok. Ancak bütçemiz resmî nüfusa göre belirleniyor. Artan nüfusumuz göz önüne alındığında bazı aksaklıklar ortaya çıkıyor. Bu yüzden genel bütçeden ayrılan kaynakların kentlerin yapısına uygun olarak belirlenmesi gerekiyor. Genel bütçeden bize aktarılan tutar sadece personel, memur ve işçi maaşlarının ödenmesine yetiyor, bu ödemelerin ardından elimizde bütçe kalmıyor. Genel bütçeden ayrılan kaynaklar yetersiz kalıyor. Bu nedenle belediye sınırları dahilindeki yerleşim konumuna, durumuna ve yerine göre tespit yapılması, kaynakların belediyenin bulunduğu bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi ve gönderilmesi gerekiyor.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

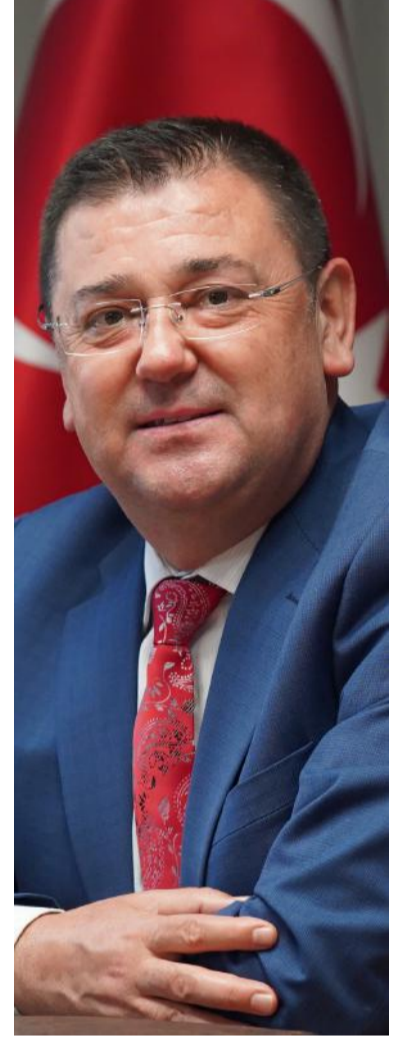
MUHAMMET TOKAT: Belediyelerin mali açıdan özerk olabilmesi için genel bütçeden aldığı payların artırılması ve yerel yönetimlerin bulunduğu bölgelere göre sınıflandırılması gerekiyor. Daha önce belirttiğim gibi, turizm bölgesinde yer alan bir ilçeyiz.

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

MUHAMMET TOKAT

Muğla-Milas
Belediye Başkanı

Bu nedenle nüfusumuzda dönemsel olarak ciddi bir değişim söz konusu oluyor.

Ancak bu değişime paralel olarak gelirlerimizde herhangi bir artış olmuyor. Tam da bu noktada ifade etmek gerekir ki, ilçe belediyelerinin İller Bankası'ndan aldığı payların oranı artırılmalıdır. İlçe belediyelerinin İller Bankası payları belirlenirken ilçenin nüfusu yanında yüzölçümü, kırsal mahalle sayısı ve ihtiyaçları, altyapı, gelişme durumu ve oranı, yaz nüfusu da kriterlere eklenmelidir, bu doğrultuda değerlendirme yapılmalıdır.

“BELEDİYE KANUNU’NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMALI”

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımını sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

KAZIM KURT: Belediyelerin bütçesi, öz geliri ve mali kaynakları dendiğinde akla mali yapı geliyor. Mali yapıyı dört ana bölümde irdelememiz gerekiyor. Ayrıca mali yapıyı da belediye gelirleri, genel bütçe payları, öz gelirler, borçlar ve finansmanla diğer konular oluşturuyor. Belediye bütçeleri ise, genel bütçe gelirlerinden ayrılan paylarla öz gelirlerinden oluşuyor. Belediye gelirlerinin %50’den fazlasının genel bütçeden ayrılan paylardan oluştuğu düşünüldüğünde sorgulanması gereken konu, genel bütçe gelirlerinden yerle aktarılan pay oranı ya da miktarı olmalı. Bu payın artırılması ya da yeniden düzenlenmesi gerekiyor. Vergi gelirleri merkezî idare ve mahallî idare olarak paylaşılıyor. Vergi gelirlerinin %88’i merkezî idareye, %12’si de mahallî idareye veriliyor. Bu oranlarla genel bütçeden verilen payların paylaşımının dengeli olduğunu söylemek mümkün değil. Dağıtılan payların da kendi içinde büyükşehir, büyükşehir ilçe, il, ilçe, belde, Su ve Kanalizasyon İdaresi, İl Özel İdaresi olarak ayrıldığı düşünüldüğünde yetersizlik söz konusu olmaktadır.

Dağıtım kriterleri, yüzölçümü, gelişmişlik düzeyi vb. gibi kriterler olmasına rağmen dağıtım ağırlıklı olarak nüfus kriterine göre yapılıyor. Belediyelerin ana gelirini merkezî idareden gelen vergi payları oluşturuyor. Bu payların da belediyelere adil dağıtılmadığı ortada. Daha önce Bakanlar Kurulu’nda bu payların iki katına kadar artırma yetkisi alınmış, ancak 5779 sayılı kanun uygulamada olmasına rağmen bu yetki kullanılmamıştır.

Borç kesintisiyle ilgili sorunlar da giderilmeli. Örneğin, yapılandırma kanunuyla belediye şirketlerinin ve iştiraklerinin borç taksitlerinde İller Bankası paylarından doğrudan kesinti yapılıyor. Yapılandırmada ise, Türk Ticaret Kanunu’na göre “bağlı şirket” gibi görülerek kamu iştiraki olarak değerlendirilmiyor. Ancak tahsilat, kamu şirketi gibi kabul edilerek yapılıyor. Tüm bunlar gerçekten ilginç. Belediye öz gelirlerini oluşturan vergilerle ve harçlarla ilgili olarak da yeni düzenlemeler yapılması gerekiyor. Emlak Vergisi matrahının belirlenmesinde sürenin dört yıl olması ve takdir komisyonları gerçek değeri yansıtmıyor. Yıllık artışların, yeniden değerlendirme oranının yarısı kadar olması hususu da değiştirilmeli. Diğer tüm vergilerde artış, yeniden değerlendirme oranına göre belirlenirken Emlak Vergisi’nin, yeniden değerlendirme oranının yarısı kadar olması düşündürücüdür. Emlak Vergisi’nde çok fazla istisna ve muafiyet söz konusu, sınırı daraltılmalı. Öz gelirlerden olan harçlara da yeniden değerlendirme oranı uygulanmalı. Genel olarak baktığımızda öz gelirler, belediyemizin kaliteli hizmet sunması için yeterli değil. Bu alanda ciddi düzenlemeler yapılması gerekiyor. Merkezî idare, yaptığı yasal düzenlemelerle belediyelerin mali yapısına doğrudan etki ediyor. Örneğin, Organize Sanayi Bölgeleri’nin Emlak Vergisi, muafiyet sorgulanmak üzere bir anda istisnai hâle getirilmiştir. Geçici (5 yıl) muafiyet, tam muafiyete dönüştürülmüştür. Belediyelerin kaynağı ortadan kalkmıştır, yerine de herhangi bir kaynak verilmemiştir. Dolayısıyla belediyeler gelirlerinden olmuş, ekonomik açıdan zarar etmiş, hizmetlerini ve taahhütlerini aksatmıştır. Anlattığım bu problemlerin çözüm önerileri de mevcuttur. Vergi biçimleri, gelişmişlik durumuna göre belediye meclisleri tarafından düzenlenebilir. Öz gelirler çeşitlendirilebilir, yeni kaynaklar yaratılabilir.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretiminize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası’nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

KAZIM KURT: Merkezî idarenin muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri, kaynakların adil dağıtımında sıkıntılara neden oluyor. Bakanlık hibeleri, muhalefet belediyelerine verilmiyor. Kaynak yaratmada siyasi düşünceyle ve uygulamalarla yapılan baskı söz konusu. Hazine, bakanlık onayları, taleplerin bekletilmesi ve geciktirilmesi, optimal verimli kaynağa ulaşılmasını engelliyor. Bu keyfî uygulamalar ortadan kaldırılmalı.

İller Bankası, belediyelerin bankası. Öncelikle bu gerçeğin hatırlanması lazım. Oysa İller Bankası, belediyelerin finansman ihtiyaçlarını karşılama sürecinde siyasi kararlar alıyor. İller Bankası’nın objektif kriterlere veya mukayese standartlarına göre hareket etmesi gerekiyor. İller Bankası’nın kaynaklarının doğru şekilde değerlendirilmesi lazım. İller Bankası, belediyelere kaynak bulmakta zorlanıyor. Üstelik İller Bankası’nın finansmanı, piyasa koşullarına göre daha pahalı.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşılıyorsunuz?

KAZIM KURT: Yerel yönetimlerin mahallî özerkliğinin sağlanması için gerekli olan yasal ve hukuki düzenlemeleri bundan önceki iki sorunuza cevaplarken verdim aslında. Belediye Kanunu’nda değişiklik yapılması gerekiyor. Bu değişiklikler, mali yapı, imar-planlama, teşkilat yapısı başlıklarında değerlendirilebilir.

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

KAZIM KURT

Eskişehir-Odunpazarı Belediye Başkanı

Her başlığın kendi içinde düzenlemeye ihtiyacı var. Ayrıca merkezî idareyle olan ilişkiler siyasi keyfiyet dışına çıkarılmalı, objektif biçimde hukuk kurallarıyla belirlenmeli. Siyasi açıdan hizmetin yapılmasını engelleyen durumlar yaşanıyor. Örneğin, Bakanlar Kurulu tarafından kentsel dönüşümü ilan edilen bölge, belli bir süre içinde ilgili kuruma verilmeli, bunun için de idari ve cezai yaptırım olmalı. Yasal düzenlemeleri mevcut iktidarın yapamayacağı belli oldu. Bu nedenle bir an önce erken seçim olmalı ve sosyal demokrat bir anlayışla Belediye Kanunu yenilenmeli.

“EK MALİ KAYNAKLAR YARATILMALI”

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

ERCÜMENT ŞAHİN ÇERVATOĞLU

Rize-Fındıklı
Belediye Başkanı

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımını sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

ERCÜMENT ŞAHİN ÇERVATOĞLU: Belediyelerin en önemli sorunlarının başında merkezî bütçeden ayrılan payların yetersizliğiyle öz gelirlerin olmayışı gelmektedir. İl ve ilçelerin yapıları incelendiğinde görüleceği gibi, belediyelerin hizmet alanı oldukça geniştir. Yerel yönetimleri, coğrafi, siyasi ve mekânsal eşitsizlikleri ortadan kaldıracak ve vatandaşların eşitlik ve adalet duygularını inşa edebilecek yerel demokrasi okulları olarak tanımlarsak, merkezî bütçeden aktarılan payın ve öz mali kaynakların zenginleştirilmesi gerektiği aşikârdır.

Oysaki belediyeler gerek idari gerek mali açıdan merkezî yönetime derinden bağlıdır. Merkezî bütçeden ayrılan paylarla birlikte içme suyu ve sınırlı imar gelirleri dışında gelirleri olmayan ve bütçeleri sınırlı olan belediyeler hizmet konusunda sorunlar yaşamaktadır.

Özellikle neoliberal süreçte belediyeçilik anlayışının sadece altyapı, su, yol vb. gibi hizmetlere indirgendiği ülkemizde sosyo-kültürel değerlerin yaşatılması ve geliştirilmesi tamamen yok sayılmıştır. Belediye hizmetlerinin hayatın tümünü kapsadığını düşünürsek, belediyemizin bütçesinin hizmet üretmek için yeterli olmadığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Öz gelirlerimizin sınırlı olması ve mali kaynaklarımızın tek kaleme (İller Bankası'ndan gelen merkezî bütçe payı) bağlı olması, bizi dayanışmaya ve katılımcı bir modele sevk etmiştir.

Kaliteli hizmet üretebilmemiz için nitelikli, yeterli sayıda çalışmamızın ve ekipmanımızın olması şarttır. İşsizliğin en üst düzeye ulaştığı, enflasyonun ve ekonominin dibe vurduğu bugünlerde belediyeler zor koşullara mahkûm edilmiştir. Yatırım yapabilmemiz ve birçok alandaki çalışmalarımızı tamamlayabilmemiz için merkezî bütçeden yeterli kaynağın aktarılması gerekmektedir.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretiminize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

ERCÜMENT ŞAHİN ÇERVATOĞLU: Belediyelerin nitelikli hizmet üretmesi için merkezî bütçeden ayrılan kaynağın artırılması önemli bir şarttır. Tüm engellemelere ve kısıtlamalara rağmen ilçemizde vatandaşların aktif katılımıyla imece anlayışını hayata geçirerek çalışmalar yapmaya başladık. Sözün, yetkinin, kararın Fındıklı halkında olacağı mekanizmalar oluşturarak çalışmalar yürüttük, idari açıdan demokratikleştirdiğimiz yönetim anlayışını mali olarak şeffaf ve denetlenebilir kılarak dayanışma kültürüyle yatırımlar yaptık.

Doğayı ve ilçemizi korumak, sokak hayvanlarının bizimle birlikte sağlıklı yaşaması ve vatandaşların kaliteli hizmete ulaşması için mali kaynaklarımızı şeffaf ve denetlenebilir hâle getirdik.

İlçemizin önemli sorunlarından biri olan içme suyu, kanalizasyon, çöp vb. hizmet alanlarında yatırımların yapılabilmesi için kaynakların yeterli olması oldukça önemli. Ancak bırakın yeterli kaynağı, yaklaşık bir yıldır projelendirilmiş olan içme suyu projesiyle iki buçuk yıldır tüm işlemleri tamamlanmış olan bisiklet yollarına ilişkin kredilendirme aşamaları bile sonuçlandırılmamıştır.

Belediyelerin, merkezî bütçeden nüfusa göre ayrılan paylarının artırılmasının yanı sıra hizmet alanlarına göre katsayı belirlenmesi, bu katsayıyla yapılacak olan yatırımların ve hizmetlerin mali giderlerinin karşılanması ayrı bir önem taşımaktadır. Örneğin, Karadeniz gibi zor bir coğrafyada yol ve altyapı hizmeti yapmakla İç Anadolu'da veya Ege'de aynı hizmetleri yapmak aynı değildir. Yatırım maliyetlerinde bölgelere göre katsayı belirlenmeli ve ek bütçe ayrılmalıdır. Bu yaklaşım, hizmet ürettiğimiz alanlara ilişkin dezavantajlı olanın korunmasını, coğrafi farklılıkların giderilmesini ve hizmetlerin nitelikli olmasını sağlayacaktır.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ERCÜMENT ŞAHİN ÇERVATOĞLU: Yerel Yönetimler Yasası'nın demokratik ve katılımcı bir anlayışla yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. İmardan kent planlamasına, içme suyundan altyapıya kadar her alanda ilgili meslek örgütlerinin, sendikaların ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla, demokratik katılımın ve katkının önemsendiği bir anlayışla çalışmalar yürütülmelidir.

Yerel yönetimlerin idari ve mali özerkliklerine ilişkin düzenlemeler yapılmalı, etkin denetim sağlanmalı, merkezî yönetimin ayrımcı ve baskıcı yapısını ortadan kaldıracak uygulamalar hayata geçirilmeli.

Merkezî bütçeden ayrılan payların (nüfus endekslisi) oranı artırılmalıdır. Belediye hizmetleri için coğrafi doğal farklılıklar göz önüne alınarak belirli katsayılarla ek mali kaynaklar sağlanmalıdır. İçme suyu yatırımlarına (15 metreküp suyun her haneye ücretsiz sunulması için) ayrı bir kaleme bütçe ayrılmalıdır. Hane başına aylık 230 KWh enerji temel ihtiyaç kabul edilmelidir.

Enerji alanlarındaki özelleştirmeler durdurulmalıdır. Bu kapsamda yerel yönetimlere yenilenebilir enerji kaynaklarıyla, doğaya duyarlı yöntemlerle enerji üretimi için bütçe ayrılmalıdır.

Hane halkının ihtiyaç duyduğu enerjinin ücretsiz karşılanması için ek bütçe belirlenmelidir. İletişim alanında kota belirlenerek hane halkının ihtiyaç duyduğu iletişim hakkının sağlanabilmesi için ek bütçe ayrılmalıdır. Kültür-sanat faaliyetleriyle birlikte doğal ve kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılabilmesi için asgari bir bütçe kalemi oluşturulmalıdır.

Siyasi iktidarın partizanca davrandığı soruşturmaların ve engellemelerin önüne geçecek yasal düzenlemelerin ivedilikle yapılması demokrasinin vazgeçilmez bir ilkesi olmalıdır. Tüm engellemelere ve baskılara rağmen çalışmalarımızı vatandaşların katılımıyla, demokratik gücüyle ve imece anlayışıyla gerçekleştiriyoruz, gerçekleştirmeye devam edeceğiz.

“BELEDİYE GELİRLERİ İHTİYACA GÖRE BELİRLENMELİ”

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

RAMAZAN OYA

Niğde-Bor-Kemerhisar
Belediye Başkanı

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımı sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

RAMAZAN OYA: Belediye bütçemizi İller Bankası gelir payı oluşturuyor. Gelen pay, belediyemizin mecburi giderlerini (personel maaşı, araç yakıtları, elektrik vs.) dahi karşılamıyor.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretiminize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

RAMAZAN OYA: Beldemiz, Niğde ilinin mücavir alan bakımından üçüncü büyük yerleşim yeridir. Özellikle pandemiden sonra nüfusumuzda artış oldu, fakat beldemize yerleşen vatandaşların ikametleri beldemizde bulunmadığın için İller Bankası'ndan ek ücret alamıyoruz. Özellikle bahar ve yaz aylarında nüfusumuz dört kat artıyor. Bu nedenle belediye hizmetlerinde problemler yaşıyoruz. Belediye bütçemizin yetersizliğinden dolayı beldemizi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlere hizmet verirken problemlerle karşılaşıyoruz. Belediye gelirleri nüfusa göre değil, ihtiyaca göre belirlenmeli. İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için ayırdığı bütçe yeterli değil.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

RAMAZAN OYA: Ülkenin bütçesinden ve piyasadaki fiyat esnekliğinden dolayı devletin belirlediği doğrudan temin limitleri karşımıza engeller çıkarıyor. Aynı zamanda Devlet İhale Kanunu'na göre acil olarak yapılması gereken çalışmalarda ihaleye çıkma mevzuatından ve yasal süresinden dolayı çalışmalar yarım kalıyor. Bütün sorumlulukların belediye bütçesine yüklenmesi ve belediye bütçesinin kısıtlı olması nedeniyle hizmet sunumunda sorunlar yaşanıyor (yol, altyapı, sosyal tesisler, park-bahçe bakımları vb.).

“BELDE BELEDİYELERİNE KAYNAK AYRILMALI”

Merkezî yönetimle yerel yönetimler arasındaki gelir bölüşümü ve kaynak kullanımı sıkça tartışılan konular arasında yer alıyor. Belediyenin bütçe, öz gelir ve mali kaynak konusunda yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

ALİ YILMAZ: Belediyemiz, 10 Kasım 1991 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla İncearaplar Köyü ve Kesmetepe Köyü'nün birleşimiyle kurulmuştur. Belediyenin kurulduğu tarihlerde beldemiz göç alırken, 2004 yılından sonra göç vermeye başlamıştır. 2004 yılında yaklaşık nüfusumuz 4.566 iken, 2021 yılı itibarıyla nüfusumuz 1.632'ye gerilemiştir. Beldemizde yaşayan vatandaşlar kaçak yapılaşmaya müsaade edilmediği için ev yapamadıklarından ve iş sahası bulunmamasından dolayı göç etmek zorunda kalmışlardır. Nüfusumuz resmî kayıtlarda 1.632 olmasına rağmen yılın sekiz ayında 4.000'den fazla olmaktadır. Gelen ödenek 1.632'lik nüfusa göre sabit dağıtılmaktadır. Bu nedenle merkezî yönetim ve yerel yönetimler arasındaki gelir dağılımının ve kaynak kullanımının adil olmadığı görülmektedir. Şöyle ki, merkez il ve ilçelerin gelir getirici birçok alanı bulunmaktadır. Belde belediyelerinin emlak ve su gelirleri dışında kayda değer geliri bulunmamaktadır. Belirtilen nüfusa göre bırakın hizmet üretmeyi, personel maaşını ödemekte bile sıkıntı yaşıyoruz.

Merkezî yönetimin kaynak aktarımı konusunda muhalefet belediyelerine yönelik engellemeleri hizmet kapasitenize, çalışmalarınıza ve proje üretiminize nasıl etki ediyor? Belediye bütçelerinin yalnızca nüfusa göre değil, kentin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi neden önemli ve gerekli? İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli mi?

ALİ YILMAZ: Muhalefet belediyesi olmamız nedeniyle merkezî yönetim tarafından çalışmalarımıza ve projelerimize herhangi bir destek alamıyoruz. Şöyle ki, daha önce İpek Yolu Kalkınma Ajansı'na Tavaş Mesire Alanı için düzenlenip gönderilen projeye herhangi bir yardım yapılmamıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderilen itfaiye arazözü, yol süpürme aracı, Güneş enerjisi santrali yapımı için tahsis konusunda sıkıntı yaşadık. Tavaş Mesire Alanı için İller Bankası'ndan cüzi bir yardım talep ettik, karşılanmadı. Oysaki iktidar belediyelerine itfaiye, vidanjör ve çöp kamyonları hibe edildi. İller Bankası tarafından iktidar belediyelerinin hazırladıkları projeler için kaynak bulurken, bize herhangi bir kaynak yaratılmadı. Bu nedenle proje hazırlamak ya da hazırlamak gibi isteğimiz de kalmadı. İller Bankası'nın muhalefet belediyeleri için genel bütçeden ayırdığı kaynak yeterli değil. Özellikle belde belediyelerine kaynak ayrılması gerekmektedir.

Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde sizce neler yapılmalı? Merkezî yönetimin yerel yönetim politikaları neticesinde karşılaştığınız engellemeler, bütçe kısıtlamaları ve soruşturmalar nedeniyle hizmet/proje sunumunda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ALİ YILMAZ: Yerel yönetimlerin mali özerkliğini sağlamak için yasal mevzuat ve hukuki düzenlemeler çerçevesinde hizmet üretiminin artırılması için mali destek sağlanmalı, paylar adil bir şekilde dağıtılmalı, kaynaklar verimli olmalı. Vatandaşlar da eşit muamele görmeli. Belediye olarak herhangi bir soruşturma geçirmedik. Projelerimiz, karşılık görmedi ve herhangi bir yardım alamadık. Hizmetler tamamen kardeş belediye uygulamasıyla yapıldı. İzmir Buca Belediyesi, 10.000 metrekare kilitli parke taşı, bir adet Ford Cornet hizmet aracı ve modern park yapımı ihtiyacımızı karşıladı. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden ilaçlama için bir adet kamyonet, Mersin Büyükşehir Belediyesi'nden bir adet binek tipi hizmet aracı, İzmir Narlıdere Belediyesi'nden bir adet çöp toplama aracı aldık. Kısıtlı bütçeyle hizmet üretirken Türkiye'nin hiçbir yerinde görülmeyen bir uygulamayı hayata geçirdik. Belediyemizin memurları ve işçileri tarafından kilit taşı döşemesi yapıldı, böylelikle hizmete karşılık gelen paranın belediye hesabında kalmasını sağladık.

YEREL YÖNETİMLERDE BÜTÇE

ALİ YILMAZ

Adıyaman-Besni-Kesmetepe
Belediye Başkanı

Kısıtlı bütçeyle kaliteli hizmetler sunmak için çalışıyoruz. İlçemizdeki göçü engellemek için imar uygulaması yaptık, parselasyon hizmeti sunduk, yerleşim yerleri açtık, giden vatandaşların dönüşünü sağlamak ve nüfusu tekrar artırmak için çalışmalar yaptık. Kesmetepe belde halkının memnuniyetini sağlamak, huzurlu ve sağlıklı bir şekilde yaşaması için imkânlarımızı sonuna kadar zorluyoruz. Pandemi sürecinde de her türlü önlemi aldık, maske, temizlik malzemesi, gıda ve dezenfektan dağıtımı yaptık.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, dünyanın son teknolojik altyapılarından olan "BlokZincir" uygulamasını İstanbul'da hayata geçiriyor. Vatandaşların İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden aldığı tüm hizmet verileri güvenli bir şekilde kaybolmadan saklanabilecek. Vatandaşlar, bu verilerin saklı olduğu dijital bir cüzdana sahip olacak. "BlokZincir", dünyanın en önemli teknoloji otoritelerinden olan International Data Corporation'dan (IDC) birincilik ödülü aldı.

Hopa Belediyesi, psikolojik danışmanlık hizmetiyle vatandaşların ruh sağlığını koruma, bireysel ve toplumsal farkındalık yaratma çalışmalarına devam ediyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Çiğli'de bulunan Özel Vasfiye Orhan Akyıldız Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'ni yeniledi.

Foça Belediyesi, Dr. Özge Buyurgan'ın yürütücülüğünü yaptığı "Deniz Hıyarı Yetiştiriciliğinde Beslenme Rejimlerinin Araştırılması" konulu TÜBİTAK projesinin uygulama çalışmalarına ev sahipliği yapıyor.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, 17 yıldır yol ve altyapı sorunu yaşayan Alcı Mahallesi sakinlerine derin bir nefes aldırarak çalışmaları başlattı. Altyapıdan asfalta kadar birçok hizmetin götürüldüğü Alcı Mahallesi'ni ziyaret eden Başkan Mansur Yavaş, mahalle sakinleriyle bir araya geldi. Sorunları ve talepleri dinleyen Yavaş, "Burada kreş dahil sosyal tesislerin hepsini biz yapacağız. Benim de arzum, burada yerleşimin başlaması," dedi.

Efeler Belediyesi, Aydın'da bir ilke daha imza attı. Sadece kadınların vakit geçireceği ve sosyalleşebileceği Hanımevi'nin açılışı yapıldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, okula uyum sorunu yaşayan çocuklara yönelik olarak "Okula Uyum Grup Terapisi"ni başlatıyor.

Bayraklı Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, dört mahalledeki beş parkın yapım ve revizyon işlemlerini tamamladı.

Merkezefendi Belediyesi tarafından 1200 Evler Mahallesi'ne kazandırılan Aktif Yaş Alma Merkezi'nde 60 yaş ve üzeri vatandaşlar için aktif yaş alma kursları açıldı.

Adana Büyükşehir Belediyesi, İnce Memed Halk Kütüphanesi açıldı. Açılışa siyasetler, konuklar, bürokratlar ve Adanalılar katıldı.

Tarsus Belediyesi, Çukurova yöresindeki üreticilerden aldığı eti aracısız olarak tüketiciye ulaştırmayı amaçladığı ve fiyatların piyasadan 10 ila 15 TL daha düşük olduğu Et Market'i hayata geçirdi.

Kartal Belediyesi, çocuklara yönelik belediye hizmetlerinin artırılması, çocuk odaklı programlara yatırım yapılması, çocuk dostu bütçe uygulamalarının düzenlenmesi ve başlatılması için Kartal Belediyesi Çocuk Meclisi'nin başvurularını ikinci dönem için yeniliyor.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, kentnin geçmişini geleceğe taşıyacak çok önemli bir merkezi daha hizmete açtı. Kent Arşivi Şube Müdürlüğü ve Turizm Tanıtım Şube Müdürlüğü, Anadolu'nun ilk camisi olan Habib-i Neccar Camisi'nin yanında yer alan eski konakta hizmet vermeye başladı.

Hopa Belediyesi, "Hoşgeldin Bebek" projesiyle yeni doğan bebeklere hediye dağıtıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, başkentte meydana gelebilecek yangınlara daha etkin ve hızlı bir şekilde müdahale etmek amacıyla Ankara Sanayi Odası ve 2. Organize Sanayi Bölgesi'yle yaptığı protokol kapsamında Organize Sanayi Bölgesi'nde ve çevresinde kullanılmak üzere Ankara İtfaiyesi'ne köpük kulesi aracı tahsis etti.

Malkara Belediyesi, "Kültür Merkezi" açılışı için planlamaları tamamladı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından Demirli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası'nda kurulan Entegre Katı Atık Yönetim Tesisleri'nde çöpten elektrik enerjisi üretiliyor. Yapılan çalışmalar kapsamında 29 Ekim 2020 tarihinden bu yana geçen bir yıllık süre içerisinde çöpten 38.621 MW elektrik enerjisi üretildi. Üretilen enerjiyle 30.000 konutun günlük elektrik enerjisi ihtiyacı karşılanabiliyor.

Beylikdüzü Belediyesi, iki yeni konsept parkı daha ilçeye kazandırdı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, "Eşit işe, eşit ücret" anlayışı doğrultusunda yaklaşık 7.000 İZELMAN personeli için aylık 300 TL'lik gıda çeki uygulamasını hayata geçirdi.

Balya Belediyesi, Yeni Sanayi Sitesi Projesi kapsamında esnafla buluştu.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'in 25 Şubat 2021 tarihinde "Bundan sonra Ankara'nın sokaklarında elektrikli otobüsleri göreceğiz," diyerek prototipini tanıttığı, Avrupa standartlarındaki testleri başarıyla geçen ve BELKA A.Ş. tarafından dizelden dönüştürülen %100 elektrikli otobüsler için seri üretim süreci başlatılıyor. EGO Genel Müdürlüğü'ne ait olan ve ekonomik ömrünü tamamlayan 7 adet dizel otobüsün elektrikli otobüse dönüştürülmesi için BELKA Teknoloji Merkezi'nde düzenlenen devir, teslim ve imza törenine katılan Başkan Mansur Yavaş, "BELKA, büyük bir iş başarıyor. Dünyada bir ilki hayata geçiriyoruz, patent de alındı. 2022 yılının sonunda bitecek şekilde 22 adet otobüsün teslimini yapacağız," dedi.

Saruhanlı Belediyesi, bayat ekmeklerin çöpe atılmasını önlemek ve ilçedeki sokak hayvanlarına yiyecek tedarik etmek amacıyla ilçenin belirli bölgelerine bayat ekmek toplama kutuları yerleştirdi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Engelliler Müdürlüğü, sosyal tesislerde görme engelli vatandaşların kullanacağı telefon uygulaması geliştirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarihinde bir ilk olan, "Kapalı ve Açık Alan Sesli Yönlendirme Sistemi" adı verilen aplikasyon sayesinde görme engelli vatandaşlar rahat bir şekilde sosyal tesisler içinde gezebilecek.

Gülyalı Belediyesi, "Turnasuyu Yaşam Vadisi" projesinde üstyapı çalışmalarına başladı.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, göreve gelmesinden 2.5 yıl sonra ilk krediyi otobüs alımında kullandı. 57 milyon avroluk dış finansman için Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'ndan temin edilen kredi, piyasa koşullarında faiz oranı itibarıyla en uygun vadeye sahip. İki yılı geri ödemesiz, on yıl vadeli olan kredinin ilk etapta %10'luk kısmı kullanılacak. Yapılan görüşmeler sonrasında, kısa süre içinde %90'ı doğalgazlı (CNG) olmak üzere 282 adet otobüs alımı (254 CNG'li, 28 dizel) ve iki adet doğalgaz (CNG) dolmuş istasyonunun yapılması kararlaştırıldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi, İtfaiye Bilgi Sistemi'ne geçiyor. Olaylara daha hızlı ve etkin müdahale imkânı sağlayacak sisteme kentteki birçok kurum ve kuruluş da entegre olacak. Bu sayede hızlı bilgi alışverişi sağlanacak.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, çevre temizliğinde kullanılmak üzere beş adet elektrikli çöp toplama makinesini bünyesine kattı.

DAYANIŞMA

Safranbolu Belediyesi, ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarına "Halk Süt" dağıttı.

Foça Belediyesi, Kadınca Kararınca Üretici ve Girişimciler Derneği üyesi kadınlar, Belgesel Film Günleri'nin gündüz gösterimlerinin yapılacağı Kültür Merkezi'nin girişinde kendi yaptıkları tarhana, erişte ve makarna gibi ürünleri vatandaşlarla buluşturdu.

Büyükçekmece Belediyesi ekipleri, 80 yaşındaki G.Y. adlı kadının uzun yıllardır sokaklardan toplayarak evinde biriktirdiği çöplerin koku yayması ve çevreyi rahatsız etmesi nedeniyle çöpleri evden çıkarttı.

Manavgat Belediyesi, kış öncesinde yangınzede ailelere kuzine soba dağıttı.

Şavşat Belediyesi, Gönül Elçileri'yle birlikte hazırlanan yardım paketlerini ihtiyaç sahibi çocuklara dağıttı.

Esenyurt Belediyesi İstihdam Merkezi, Esenyurt'ta yaşayan ve iş arayan vatandaşlar arasından 90 kadının istihdam edilmesini sağladı.

Kırşehir Belediyesi, Kırşehir'de yaşayan engelli vatandaşların toplumsal yaşama daha kolay adapte olacağı Kervansaray Engelsiz Yaşam Merkezi'nin açılışını duyurdu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, kış yardımlarını başlattı. Geçim sıkıntısı çeken hanelere yakacak, soba ve battaniye ulaştırılacak.

Safranbolu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı hizmet veren aşevi, her gün 40 aile için sıcak yemek yapıyor.

TARIM, HAYVANCILIK, ÜRETİCİYE DESTEK

Hatay Büyükşehir Belediyesi, SiEUGreen (Çin-Avrupa Yenilikçi Yeşil ve Akıllı Şehirler) projesi kapsamında oluşturduğu sucul yetiştiricilik (akuaponik) hakkında eğitimler vermeye devam ediyor.

Atakum Belediyesi, AtaTohum Merkezi, "Gönüllü Üretici" programıyla on binlerce tohumu üreticilere ulaştıracak.

Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği Gıda ve Tarım Eğitimleri'nde "Bağcılık" ele alındı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin terk edilmiş tarım arazilerini üretime kazandırmak için geçen yıl başlattığı ata tohumu hibe desteği bu yıl da devam ediyor. "Tohum Bizden Üretim Sizden" sloganıyla başlatılan hibe desteğinden faydalanmak isteyen vatandaşlar başvuruda bulunabilecek.

Didim Belediyesi, Balat Mahallesi'nde bulunan boş arazisine pamuk, buğday ve sebze ekerek vatandaşların kullanımına sunacak.

Ergene Belediyesi tarafından çilek fideleri toprakla buluşturulacak, 20 dönümlük alanda çilek tarlası oluşturulacak.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, orman yangınlarında doğal besin kaynakları yok olan arılar için arı keki bağışlamak isteyen vatandaşlarla arıcılar arasında köprü kurdu.

Lüleburgaz Belediyesi tarafından belediye serasında tohum ekimi yapılan turp, marul, roka, maydanoz, lahanası, karnabahar, havuç ve ıspanak gibi sebzeler yine belediyenin tarım arazisinden ürün alındıktan sonra ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırılacak.

Bayramiç Belediyesi, tarım topraklarında doğal gübre kullanımını artırmak amacıyla hayvansal katı gübre atma makinesini bünyesine kattı. Yakın zamanda çiftçiler de makineyi kullanabilecek.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nin en önemli projeleri arasında yer alan Mandacılığı Geliştirme Projesi sayesinde yok olmaya yüz tutmuş olan manda yetiştiriciliği yeniden canlandırıldı.

Tarsus Belediyesi'nin Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü sorumluluğunda yürüttüğü "Ata Mirası Yerli Tohum Projesi kapsamında belediyenin Gen Bankası'nda bulunan tohumlar, seralarda fideye dönüşüyor. Üreticiler, fidelere ücretsiz olarak ulaşabiliyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Üretici kadınlar, Kadın Üretici Kooperatifleri Buluşmaları kapsamında Eski Yoğurt Pazarı'nda yeniden bir araya geldi.

Marmaris Belediyesi, orman yangınlarında bahçe malzemeleri kullanılmaz hâle gelen 51 vatandaşa su motoru, hortum, el arabası, ilaç pompası gibi malzemeler dağıttı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Korkuteli Osmankalfalar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ne sözleşmeli üretim modeliyle yetiştirmek üzere verilen patatesler hasat edildi. Kooperatifin yetiştirdiği patatesler, Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından satın alınarak avcı böcek üretiminde kullanılacak.

Saray Belediyesi'ne ait Çayla'daki seralarda yetiştirilen marul fideleri, vatandaşlara ücretsiz olarak dağıtıldı.

EĞİTİM

Mersin Büyükşehir Belediyesi Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesi, verdiği birçok hizmetin yanı sıra halk sağlığı konusundaki eğitim çalışmalarını sürdürüyor. Büyükşehir ekipleri, bu kez de Tarsus'un dezavantajlı mahalleleri arasında yer alan Şahin Mahallesi'nde "Üst Solunum Yolu Hastalıkları" konusunda bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi.

Karşıyaka Belediyesi, Habitat Derneği işbirliğiyle dijital mecraları kullanamadıkları için büyük zorluk çeken ve saatlerce kuyrukta bekleyen ileri yaştaki vatandaşlara yönelik olarak e-Devlet, e-Nabız ve dijital bankacılık uygulamaları hakkında eğitimler düzenliyor.

Seyhan Belediyesi, Dört yıllık devlet üniversitelerini kazanan 671 Seyhanlı öğrencinin hesabına 500 TL'lik eğitim desteği yatırıldı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Sanat-meslek eğitim kurslarının kış dönemi için 220'nin üzerindeki farklı branşta eğitimler başladı.

Buca Belediyesi Dijital Dershane, ilkökul, ortaokul ve lise öğrencileriyle KPSS adaylarına yönelik mevcut ders içeriklerine okul öncesini de ekledi.

Odunpazarı Belediyesi, lüle taşı işlemeciliğinin genç nesillere öğretilmesi için atölye çalışması başlattı. 12 hafta sürecek olan Ustadan Çırağa Lüle taşı Atölyesi için kayıtlar başladı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 7'den 70'e herkese açık olan mesleki eğitim kurslarında eğitim-öğretim dönemi yeniden başladı. Gazi Üniversitesi Rektörlüğü işbirliğiyle 171 branşta verilen ücretsiz BELTEK kurslarına vatandaşlar yoğun ilgi gösteriyor. Yurtdışına gidecek olan kursiyerlere İngilizce başarı belgesi de veriliyor. Önümüzdeki süreçte siber güvenlikten meteorolojiye kadar birçok yeni kurs daha açılacak.

Karaburun Belediyesi, "Ders Destek Kursları" için kayıtlar başladı.

Ataşehir Belediyesi, "Meme Kanseri Bilinçlendirme ve Farkındalık Ayı" etkinlikleri kapsamında kadınlara yönelik bir seminer düzenledi.

İzmit Belediyesi, Doğa Eğitim Kampüsü Projesi kapsamında resmî ve özel kurum bünyesindeki okul öncesi ve sınıf öğretmenleri için doğa temelli eğitimler başlıyor.

Mersin Yenişehir Belediyesi'nin MEB sertifikalı olarak vereceği bebek bakıcılığı kursu için kayıtlar başladı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, kaliteli ve verimli hizmet vermek amacıyla "Zaman Yönetimi ve Planlı Çalışma" konulu eğitim düzenledi.

Manavgat Belediyesi büyük yangın felaketi sonrasında eğitim araçları yangından zarar gören 52 öğrenciyi tabletlerini teslim etti.

Şişli Belediyesi ve Şehir Dedektifleri işbirliğinde "İstanbul'da Bitki Dedektifleri Atölyesi" düzenleniyor. 8-12 yaş arasındaki çocuklara yönelik olan atölye için kayıtlar başladı.

Zile Belediyesi'nde görev yapan personele yönelik olarak "Etkili İletişim Teknikleri" eğitimi düzenlendi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin çocukları erken yaşta bilimle tanıştırmak için hizmete açtığı Bilim Deney Merkezi ve Sabancı Uzay Evi, Konya'da düzenlenen Bilim Festivali'ne katıldı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, eğitim desteği başlattı. 31 Aralık tarihine kadar sürecek başvurular sonucunda eğitim desteği almaya hak kazanan öğrencilere 2.400 TL ödeme yapılacaktır.

Odunpazarı Belediyesi Gökmeydan Halk Merkezi'nde yer alan Doll Art Atölyesi'nde kadınlara bezden bebek yapımının tekniği anlatılıyor.

İzmit Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü, engelli bireyleri ve ailelerini bilgilendirmek amacıyla Down Kafe'de beslenme eğitimi programı düzenledi.

Odunpazarı Belediyesi, 8. Sınıf öğrencileri için Emek Gençlik Merkezi'nde "LGS Destek Atölyeleri" açtı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi ile Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesi'nin iş birliğiyle MERCİ Öğrenci Danışmanlık Merkezi'nde ücretsiz "Beden ve Omurga Sağlığı Eğitimleri" başladı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi, çalışmalarını gençlere yol göstermeye devam ediyor. Son olarak Liderlik ve Gönüllülük Atölyesi düzenleyen Gençlik Merkezi, Tarımsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Proje Uzmanı Zeynep Yılmaz'la gençleri bir araya getirdi.

Mersin Yenişehir Belediyesi'nin hayata geçirdiği Erken Çocukluk Eğitimi Projesi kapsamında kurulan Yenişehir Belediyesi Özel Ömer Faruk İlbilgen Beceri Temelli Eğitim Merkezi, 3-6 yaş arasındaki çocuklara eğitim vermeye başladı.

ULAŞIM

Didim Belediyesi, Milet Antik Kenti ve Milet Müzesi bölgesinde tur otobüslerinin ve özel araçların ulaşımını sağlayan bozuk yol için harekete geçti.

Kuşadası Belediyesi, trafikte motosiklet sürücülerine karşı farkındalık oluşturmak ve kazaların önüne geçmek amacıyla ilçenin farklı noktalarına "Motosikletleri Fark Edin!" yazılı uyarı levhaları yerleştirmeye başladı.

İzmit Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'ne bağlı "Anne Taksi" uygulaması, yeni dönemde 0-2 yaş aralığında bebek sahibi olan anneler için de devam edecek.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, bisiklet yollarını tamamlarken yeni mavi yollar için çalışmalarını sürdürüyor. Başkentte pandemi nedeniyle ertelenen 53.6 kilometrelik bisiklet yolu projesinin ihalesi yapıldı. Çalışmaların bir yılda tamamlanması hedefleniyor. Etimesgut-Eryaman bölgesinde 2670. Cadde'deki bisiklet yolu çalışmaları da başladı.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Maltepe Başibüyük'le Samandıra arasında D100 karayolu üzerinde yoğunlaşan trafik akışını 45 dakikadan 10 dakikaya düşüren yolu test etti. 7 Ekim'de hizmete açılan alanın önemli bir akış yolu olduğunu belirten Başkan Ekrem İmamoğlu, "İnsanların hayatını kolaylaştıracağız düşünürüz. Emeği geçen bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum," dedi. Proje maliyeti 285 milyon TL olarak gerçekleşen yoldan geçiş ücretsiz olacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, 3. Etap Raylı Sistem Projesi'nde yolculu seferler başladı. Varsak-Müze hattında başlayan ücretsiz seferlere vatandaşlar büyük ilgi gösterdi. "İlk günden ulaşımın kolaylığını yaşadık," diyerek projeden duydukları memnuniyeti dile getiren vatandaşlar, Başkan Muhittin Böcek'e de teşekkür etti.

SPOR

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Muhtarlar Futbol Turnuvası'nın fikstür çekimi yapıldı.

Seyhan Belediyespor Erkek Hentbol Takımı, Ankara AS Spor'u 29-22 yendi.

Yenimahalle Belediyesi Spor Kulübü, Antalya Anadolu Spor Kulübü'yle yaptığı karşılaşmadan galip ayrıldı.

Mersin Yenişehir Belediyesi, sezona üç kupa hedefiyle başlayan Çukurova Basketbol Kulübü, Mersin Yenişehir Belediyesi Kadın Basketbol Takımı'nın EuroCup'taki ikinci maçına destek verdi.

Sinop Belediyesi'nin bu yıl onuncusunu düzenlediği Yelken Yarışları Belediye Başkanlığı Kupası sona erdi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Kadın Hentbol Takımı, Avrupa Hentbol Federasyonu Avrupa Kupası ikinci tur rövanş maçında Yunanistan ekibi A.E.S.H. Pylea'yı 28-19'luk skorla mağlup etti.

Esenyurt Belediyesi tarafından geçtiğimiz yıl kurulan Spor Akademisi, %100 başarı elde etti. Spor Akademisi'nde BESYO, bekçilik, polislik ve beden eğitimi öğretmenliği sınavlarına hazırlanan 70 kişi, Esenyurt Belediyesi'nin desteğiyle hayallerine ulaştı.

Karşıyaka Belediyesi tarafından geleneksel hâle getirilen "Ata'dan Ana'ya Saygı Koşusu", bu yıl 27. kez 7 Kasım'da gerçekleştirilecek. Koşu için kayıtlar başladı.

Manavgat Belediyesi ve Manavgat Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'na ithafen Atatürk Kültür Merkezi'nde satranç turnuvası düzenledi.

Konyaaltı Belediyespor Kadın Hentbol Takımı, Araç Belediye Spor Kulübü'nü deplasmanda 21-31 yendi.

Sarıyer Belediyesi'nin düzenlediği "Cumhuriyet Halk Koşusu" kapsamında 300 sporseverin katıldığı 2.600 metrelik koşuda dereceye girenlere madalya ve kupa hediye edildi.

Beylikdüzü Belediyesi'nin Türkiye Satranç Federasyonu Beylikdüzü İlçe Temsilciliği'yle birlikte düzenlediği "29 Ekim Cumhuriyet Kupası Ödüllü Satranç Turnuvası" tamamlandı.

Muratpaşa Belediyespor Kadın Voleybol Takımı, Sigorta Shop Kadınlar Voleybol 1. Ligi'nde üçüncü hafta maçında Sivrihisar'ı deplasmanda 3-2 yendi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Türkiye'nin en güçlü kent içi raylı sistem işletmecisi Metro İstanbul, spora ve sporculara destek vermek için Metro İstanbul Strongman Challenge Tren Çekme Yarışması'nın ikincisini düzenledi.

İzmit Belediyesi, Yeşilova Mahallesi'nde çok amaçlı spor kompleksi yapıyor.

Konyaaltı Belediyesi Spor Kulübü, kış döneminde çocuklara yönelik futbol ve tenis kursları başlıyor.

Esenyurt Belediyesi, "Haydi Gençler Dansa" sloganıyla modern dans kayıtlarını başlattı. Kayıtlar 5 Kasım'da sona erecek.

Bozüyük Belediyesi Eğitim ve Spor Kulübü Kadınlar Voleybol Takımı, Türkiye Kadınlar Voleybol 2. Ligi'ndeki ikinci maçında Cadence Gölcük İhsaniyespor'u 3-1 mağlup etti.

Seyhan Belediyespor Kulübü sporcusu Atakan Mert Biçer, Avrupa Gençler Satranç Şampiyonası'nda Avrupa üçüncüsü oldu.

Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü Futbol Takımı, Sesi Görenler Ligi'nde Eskişehir Görme Engelliler Spor Kulübü'nü 4-0 mağlup etti.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Gençler Masa Tenisi Takımı, İzmir'de düzenlenen Masa Tenisi Şampiyonası'nda Ege Bölgesi ikincisi olarak Türkiye Şampiyonası'na katılmaya hak kazandı.

Elmadağ Belediyesi ve Kaymakamlığı işbirliğinde, Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü koordinesinde düzenlenen Elmadağ Voleybol Cumhuriyet Kupası Turnuvası'nda Elmadağ Belediyesi Voleybol Takımı şampiyon oldu.

Bozüyük Belediyesi ve Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü işbirliğinde Satranç Turnuvası düzenlendi.

Bodrum Belediyesi, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Türkiye Yelken Federasyonu işbirliğinde Bodrumspor Yelken Kulübü organizasyonu ile gerçekleştirilen BİOR (Bodrum International Optimist Regatta) sona erdi.

Ödemiş Belediyesi ve Türkiye Satranç Federasyonu işbirliğiyle düzenlenen Cumhuriyet Bayramı Satranç Turnuvası tamamlandı.

Kartal Belediyesi ve Türkiye Satranç Federasyonu, 2013 yılında hayatını kaybeden Türkiye Satranç Federasyonu eski başkanlarından emektar millî sporcu Hayri Özbilen anısına "Kartal Belediyesi Hayri Özbilen 7. Anma Satranç Turnuvası" düzenlendi.

İzmit Belediyesi Spor İşleri Müdürlüğü, "Hareket Et Sağlıklı Ol" sloganıyla Sekapark'ta yürüyüş etkinliği düzenledi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Almanya Büyükelçiliği Ankara işbirliğiyle Efsaneler Kupası Futbol Turnuvası'nın bu yıl altıncısı düzenlenecek. 6 Kasım'da yapılacak turnuvaya Tanju Çolak, Hamit Altıntop, Hasan Şaş, Sabri Sarioğlu, İbrahim Yattara, Fabian Ernst ve Ivan Klasnic gibi ünlü eski futbolcular katılacak.

Edremit Belediyesi Altınolukspor, İstanbul Büyükşehir Belediyespor'u 3-2 mağlup etti.

Çerkezköy Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Masa Tenisi sporcuları başarı kazanmaya devam ediyor.

İzmit Belediyespor, Herbalife Nutrition Kadınlar Basketbol Süper Ligi'nin ikinci haftasında Beşiktaş HDI Sigorta'yı 85-67 mağlup etti.

Lüleburgaz Belediyesi Kadınlar Basketbol Turnuvası Cumhuriyet Kupası sona erdi.

ETKİNLİK

Ankara Büyükşehir Belediyesi, başkente üniversite eğitimi için gelen ve barınma sorunu Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından çözülen üniversite öğrencilerine başkenti tanıtmaya devam ediyor. Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından Eymir Gölü'nde (ODTÜ Ormanı) düzenlenen "Cumhuriyet Bayramı Doğa Yürüyüşü"ne yoğun ilgi gösteren öğrenciler hem spor yaptı hem de Ankara'nın doğal güzelliklerini yakından tanıma fırsatı buldu.

Sarıyer Belediyesi, 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü birbirinden renkli etkinliklerle kutladı.

Muratpaşa Belediyesi, Rus Film Günleri sona erdi.

Kartal Belediyesi, Kızılay Toplum Merkezi ve Kızılay Kartal Hastanesi işbirliğiyle "Meme Kanseri Bilinçlendirme ve Farkındalık Ayı" kapsamında "Pembe Patika" etkinliği düzenledi. Meme kanserinde erken teşhisin önemine dikkat çekmek amacıyla gerçekleştirilen etkinlikte pembe maskeler, fularlar ve şemsiyeler taşıyan vatandaşlar, Neyzen Tevfik Meydanı'ndan Kartal Meydanı'na kadar yürüdü.

Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği Misi Akademi'ye bu hafta Doğu Yücel konuk oldu. "Edebiyatta ve Sinemada Hikâyecinin Yol Haritası" başlıklı atölyede bir fikrin hikâyeye, romana ya da senaryo metnine nasıl dönüştürüleceği ele alındı.

Torbali Belediyesi, Saipeler Köyü'nde Zeytin Festivali düzenledi.

Ataşehir Belediyesi, 19 Ekim Muhtarlar Günü çeşitli etkinliklerle kutlandı.

Gemlik Belediyesi, Gemlik Kitap Fuarı binlerce kitapseveri ağırladı.

Sarıyer Belediyesi, dünyaca ünlü halk ozanı Âşık Veysel Şatıroğlu anıldı. Türk Halk Müziği'nin ustalarını bir araya getiren program, yıldızlar geçidine sahne oldu.

Safranbolu Belediyesi, 5. Safran Hasadı Festivali'nin ikinci gününde "Safran Hasadı" etkinliği düzenledi.

Kartal Belediyesi, Türk tiyatrosunun sevilen oyuncularını Süheyl ve Behzat Uygur'un "Süt Kardeşler" adlı tiyatro oyununu sanatseverlerle buluşturdu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde, Buca Belediyesi'nin katkılarıyla bu yıl 9. kez organize edilen Yörük Türkmen Şöleni, Buca'da renkli görüntülere sahne oldu.

Sarıyer Belediyesi Gündüz Bakımevleri öğrencileri, Cumhuriyet Bayramı'nı bando-ritim gösterisiyle karşıladı. Yaklaşık 200 öğrencinin katıldığı kutlamalarda 4-5 yaş arasındaki çocukların hazırladığı gösteri ayakta alkışlandı.

Nilüfer Belediyesi, Cumhuriyetin ilanının 98. yıldönümü kutlamaları kapsamında Mysia Yolları'nda "Cumhuriyet Bayramı Doğa Yürüyüşü" düzenledi. Kadriye Mahallesi'nde başlayan ve Dağyenice'de sona eren yürüyüş, marşlar ve şarkılarla renklendi.

Küçükçekmece Belediyesi, Bosna Hersek'in "Bilge Kral" olarak anılan ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in vefatının 18. yıldönümünde anma töreni düzenledi.

Konak Belediyesi, Basmane'den Kadifekale'ye "Konak Tarih Gezileri", her hafta Salı ve Perşembe günleri düzenlenecek.

Torbali Belediyesi, lise öğrencilerine üniversite sınavında, mezunlara meslek seçiminde destek olmak için Kariyer Günleri düzenledi.

Şavşat Belediyesi "Çocuk Belediyesi" üyeleri, Seferihisar Çocuk Belediyesi üyeleriyle mektup arkadaşlığı başlattı.

Sarıyer Belediyesi, Cumhuriyet Bayramı kapsamında "Radyo Günleri" etkinliği düzenledi. Etkinlik kapsamında cumhuriyet sohbetleri yapıldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin iklim değişikliğine dikkat çekmek için öğretmenlere yönelik olarak düzenlediği "İklimin Senin Elinde" adlı öykü yarışmasında ödülleri sahiplerini buldu.

Kartal Belediyesi, 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü düzenlenen törenle kutladı.

Bozüyük Belediyesi Kent Konseyi tarafından düzenlenen "Yazarlar ve Şairler Bozüyük Buluşması" etkinliğine yoğun ilgi gösterildi.

Esenyurt Belediyesi Kültür İşleri Müdürlüğü, 10-13 yaş grubundaki yaratıcı drama öğrencilerine yönelik olarak kukla gösterisi düzenledi.

Bodrum Belediyesi, AB Türkiye Delegasyonu ve AB işbirliğiyle dünyanın dört bir yanında devam eden sahil temizleme kampanyası kapsamında Gümbet sahilinde bir etkinlik düzenledi.

Beşiktaş Belediyesi, 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü etkinliklerle kutladı.

Efes Selçuk Belediye Tiyatrosu'nun çocukları, "Harry Potter'ın Gizli Dünyası" adlı oyunla sahne aldı.

Çerkezköy Belediyesi, Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası'yla Trakya Kalkınma Ajansı işbirliğinde düzenlenen Çerkezköy Endüstriyel Fuarı, Çerkezköy Kapalı Pazaryeri'nde açıldı.

Kadıköy Belediyesi'nin Cumhuriyet Bayramı kutlamaları kapsamında her yıl düzenlediği meşale yakma töreni, Kadıköy İskele Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı önünde yapıldı. Her yıl öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen meşale yakma törenine öğrencilerin katılımı için izin çıkmadı.

Buca Belediyesi, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamaları kapsamında Gripin konseri düzenledi.

Sarıyer Belediyesi'nin organize ettiği Dünya Çocuk Akademisi'nde ve SAGEM'lerin ortaklaşa katılım gösterdiği şenlikte çocuklar, animasyon gösterileri, eğlenceli müzikler, ikramlar ve birbirinden farklı sürprizlerle eğlenceli zaman geçirdi.

Odunpazarı Belediyesi, Kurtuluş Oyunpazarı Kreş ve Gündüz Bakımevi öğrencileri, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nı kutladı.

Sarıyer Belediyesi, Cumhuriyet Haftası kutlamaları kapsamında Boğaziçi Kültür Sanat ve Halk Dansları Festivali'nin açılışı yapıldı.

Ödemiş Belediyesi, Süs Bitkileri ve Fidancılık Sergisi düzenlendi.

İzmit Belediyesi Sarısu Gençlik Kampı, Kocaeli Üniversitesi öğrencilerini ağırladı.

Seyhan Belediyesi, Seyhan Sanat Meydanı, Zakkum grubunun konserine ev sahipliği yaptı.

Çankaya Belediyesi, kadın yazarları okurlarıyla buluşturuyor. 5. Kadın Yazarlar Haftası, 26 Ekim'de başlıyor.

Çeşme Belediyesi, Alaçatı Tiyatro Günleri düzenlendi.

Esenyurt Belediyesi, "Müzik ve Halk Dansları Toplulukları", düzenlenen turne kapsamında Esenyurt'ta sahne aldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Aliğa'da organize edilen Emek ve Barış Şenliği, başladı.

Beylikdüzü Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü, 8 Ekim Dünya Görme Günü etkinlikleri kapsamında "Gülen Gözler Projesi"ni hayata geçirdi. Sosyal incelemeler sonucunda belirlenen ihtiyaç sahibi vatandaşlara ücretsiz göz taraması ve muayenesi yapıldı.

Karşıyaka Belediyesi tarafından bu yıl ilk kez düzenlenen Uluslararası Resim Çalıştayı'nda çocuklar için eğitici ve eğlenceli bir etkinlik düzenlendi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen "Trekking" etkinliği için Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi önünde toplanan katılımcılar, belediyeye ait araçlarla Kent Ormanı'nda doğa yürüyüşü yaptı.

Güzelbahçe Belediyesi, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı, 22. ölüm yıldönümünde anıldı.

KÜLTÜR-SANAT

Elmadağ Belediyesi Kültür ve Sanat Merkezi'nde ücretsiz olarak sahnelenen "Sevgi Bahçesi" adlı tiyatro oyununu çocuklar izledi. Cumartesi günleri tiyatro gösterimleri devam ediyor.

Maltepe Belediyesi, Prof. Dr. Türkan Saylan Kültür Merkezi, pandemi döneminde yapılan eserlerden oluşan "Yansımalar 4" adlı karma resim sergisine ev sahipliği yaptı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, UNESCO Hatay Gastronomi Evi'nin şefleri ve yöneticileri Alba Beyaz Türlü Festivali'ne katıldı. İtalya'nın Alba kentinde bu yıl 91.'si düzenlenen geleneksel festivalde Hatay'ın mutfak kültürü İtalya'ya taşındı.

Marmaris Belediyesi öncülüğünde cumhuriyetin kuruluşu onuruna düzenlenen Ekim Geçidi Sergisi, Armutalan Kültür Merkezi'nde 11. kez sanatseverlerle buluştu.

Odunpazarı Belediyesi, Yunus Emre Kültür ve Sanat Merkezi kapılarını açtı.

İzmit Belediyesi, Cumhuriyet Bayramı etkinlikleri Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün fotoğraflarından oluşan sergiyle başladı.

Kartal Belediyesi, Arif Tan, M. Kemal Arslan ve Sadık Babayev'in "İMA!" adlı yağlıboya sergisi açıldı.

Foça Belediyesi, 4. Foça Uluslararası Arkeoloji ve Kültürel Miras Belgesel Film Günleri sona erdi.

Nilüfer Belediyesi, "2021 Yılın Yazarı Gülten Akın" etkinlikleri kapsamında düzenlenen "Edebiyatımızda İzler Etkiler" söyleşisine şair Seyyidhan Kömürcü konuk oldu.

Beylikdüzü Belediyesi tarafından 7.'si düzenlenen Resim Çalıştayı, Beylikdüzü Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Karşıyaka Belediyesi tarafından düzenlenen Uluslararası Resim Çalıştayı'na katılan ressamın eserleri, Hamza Rüstem Fotoğrafevi'nde açılan sergiyle sanatseverlerin beğenisine sunuldu.

Atakum Belediyesi, Cumhuriyet Bayramı etkinlikleri kapsamında "Ekim Geçidi 20. Yıl Sergisi" açıldı.

Odunpazarı Belediyesi Çağdaş Sanatlar Galerisi, "Yer Değişimi" adlı karma sergiyle kapılarını açtı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi, Ankara Kalesi esnafına destek olmak ve sanatı sokağa taşıyarak sanatçılarla başkentlileri buluşturmak amacıyla "Kale'de Sanat Günleri" adlı etkinliğe ev sahipliği yaptı.

Kartal Belediyesi, Çocukların erken yaşta sanatsal yeteneklerini geliştirmek ve müzikle tanışmasını sağlamak amacıyla kurulan Kartal Belediyesi Sanat Akademisi'nin Müzik Bölümü için yetenek sınavları yapıldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Saat Kulesi'nin 120. yılına ithafen "Zaman Neyle Ölçülür?" adlı sergi açıldı.

İzmit Belediyesi, İzmit Sanat Akademisi'ni açtı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası, bu haftaki konserinde orkestra şefi İbrahim Yazıcı'yı ve solist Selva Erdener'i ağırladı.

ÇEVRE

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Köyceğiz ilçesinde 232.000 metre kanal temizliği, yaklaşık 37.000 metre de sulama kanalı tamirat işlemi gerçekleştirdi.

Bodrum Belediyesi, Elektronik Atıkların Geri Dönüşümünü Destekleme Derneği ve Yanındayım Derneği tarafından imzalanan protokol kapsamında elektronik atıklar, köy okullarında bilgisayar sınıfına dönüştürülecek.

Ataşehir Belediyesi, sera gazı envanterinin azaltılması, iklim eylem planlarının oluşturulması, farklı sektörlerin enerji durumu hakkında paydaşlarla konuşulması ve paydaşların görüşlerinin alınması amacıyla Ataşehir Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı Çalıştayı düzenledi.

Yenimahalle Belediyesi, 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi'ni faaliyete geçirdi.

Konyaaltı Belediyesi, ilçe genelinde beş noktaya "Mobil Atık Getirme Merkezi" yerleştirdi.

Bodrum Belediyesi ve HelpZone gönüllüleriyle ortaklaşa düzenlenen "HelpZone Gönüllüleri, İklim Kahramanlarıyla Bir Araya Geliyor" adlı iklim değişikliği farkındalık etkinliği, Umurca Parkı'nda gerçekleşti.

Lüleburgaz Belediyesi'nin çevreci yatırımlarından biri olan "İnşaat Yıkıntı Atıkları Geri Kazanım Tesisi" açıldı.

Adana Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı ekipleri, Yumurtalık ilçesinde 1. derece sit alanı olan Ayas Deresi'ni Adana Müze Müdürlüğü'nden alınan izinle temizliyor. Temizlenen bölgenin sit alanı olması nedeniyle iş makineleri kullanılmıyor, insan gücüyle çalışılıyor.

SOKAK HAYVANLARINA DESTEK

Muğla Büyükşehir Belediyesi Geçici Hayvan Bakımında sahiplendirilen ve kısırlaştırılan köpekler mikroçip takıldı. Muğla Büyükşehir Belediyesi ekipleri tarafından takılan mikroçip sayesinde köpeklerin hastalıkları, yaşları, aşıları, kullandığı ilaçlar gibi özellikler kayıt altına alınarak takip ediliyor.

Çankaya Belediyesi Sahipsiz Sokak Hayvanları Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, terk edilmiş iki ata ve eşeğe ev sahipliği yapıyor.

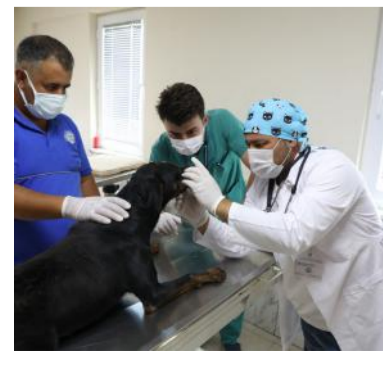
Çeşme Belediyesi, Alaçatı'da köpekler için özel açtığı Pati Park'ın büyük ilgi görmesi üzerine Çeşme merkezde, Ilıca'da, Dalyan'da, Germiyan'da ve Çiftlik'de Pati Park yapacak.

Bilecik Belediyesi Zabıta Müdürlüğü'ne bağlı Veterinerlik Hizmetleri ekipleri, sokak hayvanlarına yardıma devam ediyor.

Tarsus Belediyesi'yle Milli Eğitim Müdürlüğü arasında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında ilçede öğrenim gören öğrenciler her hafta gruplar halinde Geçici Hayvan Bakım Evi ve Rehabilitasyon Merkezi'ni ziyaret edecek.

Karşıyaka Belediyesi ve Hayvanların Yaşam Hakları Federasyonu, sokak hayvanlarının temel ihtiyaçlarını karşılamak için Tay Park'ta düzenlenen etkinlikte bağışlanan bir tonluk kedi ve köpek mamasını Karşıyaka'da yaşayan hayvanseverlere teslim etti.

Edremit Belediyesi'nin oluşturduğu doğal beslenme alanlarında, her gün mama ve su temin edilen sokaklarda sokak hayvanları korunuyor.

DiĞER

Ankara Büyükşehir Belediyesi, AB'nin kurucu ülkelerini temsil eden Brüksel'le dostluk ve işbirliği anlaşmasına imza attı. Brüksel Başkent Bölgesi Başbakanı Rudi Vervoort'la birlikte gelen heyeti kabul eden Başkan Mansur Yavaş, "Bu anlaşmanın ülkemizin yarım asırdan fazladır süren AB'ye tam üyelik sürecinde yarar sağlamasını ümit ediyoruz. Türk halkının yönünün Avrupa'ya dönük olduğunu çok iyi biliyorum. Bu nedenle de zaman zaman gelgitler yaşayan ikili ilişkilerin yakın bir gelecekte tekrar doğru yöne evrileceğine yürekten inanıyorum," dedi. Brüksel Başkent Bölgesi Başbakanı Rudi Vervoort da Başkan Mansur Yavaş'tan övgüyle bahsederek, "Türkiye ve AB arasındaki ilişkiler uykudaydı. Sizin sayenizde ilişkiler yeniden canlanacak. Kentin dokusunu korumayı başardınız," diye konuştu.

Çankaya Belediyesi, Çağdaş Gazeteciler Derneği ödül törenine ev sahipliği yaptı. Yılın başarılı gazetecileri 2019-2020 ödülleri, Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde sahiplerini buldu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin telekomünikasyon altyapı ve bilgi teknolojileri şirketi İSTELKOM A.Ş., İGDAŞ'a ait verileri İstanbul Büyükşehir Belediyesi çatısı altında topladı. Böylece sunucuların bilgileri, siber saldırılara karşı daha proaktif bir şekilde İstanbul Büyükşehir Belediyesi Veri Merkezi tarafından 7/24 korunacak. Çalışma kapsamında 12 milyon TL tasarruf hedefleniyor. Bu çalışmayla olası felaket durumlarına karşı yedekleme de yapılacak.

Seferihisar Belediyesi'nde 1970-1978 yıllarında iki dönem belediye başkanlığı görevini yürüten Tayyar Orhon hayatını kaybetti.

Muratpaşa Belediyesi, Kazakistan, Ukrayna, Azerbaycan Dostluk ve Kültür Parkları'na bir yenisi daha eklendi. Lev Tolstoy Rusya-Türkiye Dostluk Parkı düzenlenen törenle açıldı.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, İtfaiye Haftası'nda 150 yeni itfaiye memuru alımı yapacaklarını duyurdu.

Bilecik Belediyesi, okullarına yürüyerek gitmek zorunda olan Afrikalı çocuklara dikkat çekmek amacıyla İspanya'dan yola çıkarak pedal çeviren İspanyol Alex Hohmann'a yolculuğunda durak oldu. Ses mühendisliği ve palyaçoluk yapan 42 yaşındaki İspanyol bisikletliyi, Bilecik Belediyesi Bisiklet Antrenörü Hakan Yavuz karşıladı.

Kuşadası Belediyesi, ilçede etkili olan sağanak yağış sonrasında ufak çaplı hasarların olduğu Kadınlar Denizi ve Camiatik Mahalleleri'nde incelemelerde bulundu.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesi, "Meme Kanseri Bilinçlendirme ve Farkındalık Ayı" kapsamında meme kanserine dikkat çekmek ve erken teşhisin önemi anlatmak için Akdeniz ilçesi Taş Bina'da ve İstiklal Caddesi'nde Kırmızı Lacivert İş Hanı önünde pembe maske dağıttı. Erkekler de pembe maske takarak farkındalık çalışmasına ortak oldu.

Atakum Belediyesi, "Çocuk Dostu Belediye" ilan edildi.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, 19 Ekim Muhtarlar Günü için verilen yemekte, kentte görev yapan 962 mahalle muhtarına bütçe müjdesi verdi.

GELİR DAĞILIMI ADİL OLMALI

Türkiye'nin en önemli sorunlarının başında gelir dağılımında yaşanan eşitsizlikler gelmektedir. Bu duruma gelinmesinde ekonomik ve sosyal politikalar etkili olmuştur. Özellikle 1980 sonrasında uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla vergi, ücret ve sosyal güvenlik haklarıyla ilgili olarak mevzuatta yapılan değişiklikler ve uygulamalar, gelir dağılımının bozulmasında belirleyici olmuştur.

Üretim sürecindeki gelirden çalışanlara verilen pay çok önemlidir. Tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinin ulusal gelirden aldığı pay, gelir dağılımını etkileyen en önemli göstergedir. Gelir dağılımının adil olması için vergi adaleti sağlanmalı, ücretler ve emekli aylıkları geçimi sağlayacak seviyede olmalıdır.

Ekonomi politikalarının toplum hayatına olumlu yansımaları için yatırım, büyüme ve istihdam hedefleri iyi planlanmalıdır. İşsizlik ve yoksulluk arttığında bireyler ve hane halkları arasındaki gelir dağılımı bozulmaktadır. TÜİK tarafından yapılan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nın sonuçları incelendiğinde kişi başına düşen ortalama gelirin yükselmesi ve toplam gelirin nüfusun az bir kesiminin elinde yoğunlaşmış olması, gelir dağılımında iyi bir yerde olmadığını göstermektedir.

Nüfus grupları %10 olarak dikkate alındığında ilk %10'luk, yani en yoksul %10'luk grup milli gelirden %2.2 pay alırken, en zengin %10'luk grup %32.5'dir.

Türkiye'deki gelir dağılımı sonuçları incelendiğinde zengin ve yoksul kesimler arasındaki makas giderek büyümektedir. Nüfusta %20'lik gruplara göre yapılan gelir dağılımı hesaplanmasında alt ve üst nüfus grupları arasında 8 kat fark vardır.

Gelir dağılımının bozulmasında vergi sistemleri ve kamu harcamaları önemli bir yere sahiptir. Ücret politikaları ve özellikle ücretlerin başlangıcını oluşturan asgari ücret, bilimsel ve objektif kriterlere göre belirlenmediğinden çalışanların gelirlerini düşüren bir etki yapmış, gelir dağılımına olumsuz bir şekilde yansımıştır. Birçok belediye, mevcut asgari ücreti yetersiz bulmuştur ve asgari ücretin üzerinde ücretler belirlemiştir. Bu yaklaşımı değerli buluyoruz.

İşçilerin örgütlenme özgürlüğü üzerindeki yasal ve idari zorluklar nedeniyle sendikalaşma oranı %14 gibi düşük bir seviyededir. Anayasal bir hak olan sendika üyesi olma önündeki engeller kaldırılmadan ve toplu iş sözleşmesi haklarıyla güvenceli çalışma alanı genişletilmeden endüstri ilişkilerinde iyi bir yerde olmak söz konusu değildir.

İşçi ve işveren sendikaları, demokratik sistemin altyapısı olduğu gibi, iş barışının korunmasında ve sosyal diyalogun geliştirilmesinde önemli bir yere sahiptir.

Belediyeler, sendikal hakların gelişmesine her dönem destek vermiş, çalışanların haklarının toplu iş sözleşmeleriyle elde edilmesinde iyi örnekler sergilemiştir.

Nüfus Grupları	2019	2020
İlk %20	6,2	5,9
İkinci %20	10,9	10,6
Üçüncü %20	15,2	14,9
Dördüncü %20	21,4	21,1
Son %20	46,3	47,5

Kayıt Dışı İstihdam

Çalışma hayatının ve sosyal güvenlik sisteminin en temel sorunu olan kayıt dışı istihdama yönelik yapılan çalışmalara ve denetimlere rağmen hedeflerin gerisinde kalınmıştır. Kayıt dışı istihdam, bir ülkenin en önemli gelir kaybı olduğu gibi, gelir dağılımını bozan bir etkiye de sahiptir.

TÜİK tarafından yapılan işgücü araştırmalarında sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı olmadan çalışanların oranı %32 gibi yüksek bir seviyededir. 18 Ağustos 2021 tarihinde TÜİK tarafından açıklanan ikinci çeyrek işgücü istatistiklerinde Nisan-Haziran 2021 döneminde istihdam edilenlerin 8 milyon 159 bini kayıt dışı çalıştırıldığından bu durum sosyal güvenlik sistemimizin çözmesi gereken en temel sorun olarak değerlendirilmelidir.

İnsanların kayıt dışı çalıştırılması, haksız kazanç olarak değerlendirilmelidir. İnsan emeğinden haksız gelir elde edilmemelidir. Anayasal bir hak olan sigortalı çalıştırma, devletin güvencesinde olan bir haktır.

İş hukukuna ve istihdama yön verenlerin kayıt dışı istihdama yönelik caydırıcı nitelikte yaptırımlar getirmesi gerekir. Kayıt dışıyla mücadelede kararlı bir politika oluşturulmalı, bu sorunun bireyleri ve devleti ilgilendirdiği gerçeği kapsamlı bir şekilde değerlendirilmelidir.

İş ve sosyal güvenlik hakları bakımından çalışma koşulları, ücret, iş güvencesi ve sosyal güvenlik hakları güvence altına alınmalıdır. Esnek istihdam, ücretleri düşüren ve sosyal güvenlik haklarına erişmeyi zorlaştıran bir çalışma biçimidir. Her kesim, bu gerçeği görmelidir. Kurlsız çalıştırma neticesinde iş ve sosyal güvenlik haklarında öngörülen kayıplar, temel haklara erişilmesini zorlaştırmaktadır, bu nedenle konuya duyarlılık gösterilmelidir.

Sosyal güvenlik sistemleri, toplumda yoksulluğu ve gelir dağılımındaki eşitsizlikleri önlemek ve toplumsal huzuru sağlamak için önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'deki sosyal güvenlik sistemi büyük oranda sosyal sigortaya dayalıdır. Sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar, sosyal güvencesi olmayan kesimleri destekleyen sosyal devlet uygulamasıdır. Gelir dağılımının adil olması için ekonomik ve sosyal haklar geliştirilmeli, bölgesel eşitsizliklere çözüm getirilmelidir.

SODEMSEN
SOSYAL DEMOKRAT KAMU
İŞVERENLERİ SENDİKASI

"CAHİT KORKMAZ"

SODEMSEN
Genel Sekreteri

“AMASRA’NIN GELECEĞİ İÇİN ÇALIŞIYORUZ”

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

RECAİ ÇAKIR: Projelerimizi vatandaşlarla birlikte oluştururken gelen öncelikli talep, Sefa Park’ın tekrar belediyemiz tarafından işletilmesi idi. Göreve geldikten sonra vatandaşların bu isteğini yerine getirdik.

Ahatlar Köyü “Güneş Enerjisi Paneli Projesi”, kurumumuz adına Kastamonu İller Bankası Bölge Müdürlüğü tarafından hazırlandı. Projeye ilgili kurumlarla ve bakanlıklarla görüşmeler ve yazışmalar yapıldı, onay bekliyoruz. Kayaaltı mevkinde +170 metre kotunda bulunan, Kayaaltı suyu diye tabir ettiğimiz içme ve kullanma suyunun +145 metre kotundaki Kaleşah deposuna bağlantısı yapıldı. Bu çalışma, Tarım ve Orman Bakanlığı, DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı tarafından 1.000 metresi 125 mm. ve 500 metresi 100 mm. çapında olmak üzere toplam 1.500 metre PN10 HDPE boru bağlantısı yapılarak tamamlandı. Depoya taşınan suyun yaz aylarında ortalama debisi saniyede yaklaşık 4 litre, kış aylarında 11-13 litredir. Ana ishale hattına ayda yine yaklaşık 22.502 ton su aktarılmaktadır. Büyük Liman mevkinde kale surlarını aydınlatma çalışması yaptık.

Boztepe ve Kaleiçi Mahalleleri’ne giden yolda İl Trafik Komisyonu kararıyla sadece ikamet edenlerin ve resmî araçların geçebileceği plaka tanımlı sisteme geçildi. Yaz sezonunda yaya ve araç trafiğinin yoğunlaşması, araç sürücülerinin tarihi Amasra Kalesi surlarına ve kapılarına zarar vermesi, caddelerin ve sokakların dar olması, araç park alanı imkânının sınırlı olması nedeniyle Küçük Liman Caddesi, Boztepe ve Kaleiçi Mahalleleri’nde ikamet eden ve ticari işletmesi bulunan vatandaşların olumsuz etkilenmemesi için bu yolun trafiğe kapatılmasını uygun gördük.

Kadın emeğinin artı değere dönüştürülmesi kapsamında işletmesi belediyemize ait olan Sefa Park Çay Bahçesi’nde kadın personel istihdam ettik. Belediyemizde çalışan memur ve sözleşmeli kadın personelin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde bir gün idari izinli sayılmasına karar verdik. Ayrıca maruz kaldıkları şiddet sonucunda hayatını kaybeden kadınların anısını yaşatmak için ağaçlandırma çalışması yaptık. Türkiye’nin imzaladığı Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi’nin yerelde uygulanması ve Toplumsal Cinsiyet Ulusal Eylem Planı’nda yerel yönetimlere düşen görevler çerçevesinde kadınların ihtiyaçlarına uygun yerel hizmet sunumunun etkinleştirilmesi için “Eşitlik Komisyonu” adı altında bir ihtisas komisyonu kurulması için konuyu görüştük, komisyonun kurulmasına ve komisyon üyelerinin belediyemizin meclis üyelerinden oluşmasına karar verdik.

AMASRA BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: İşletme ve İştirakler Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Yazı İşleri ve Kararlar Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, İtfaiye Hizmetleri, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Özel Kalem, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Zabıta Amirliği, Evlendirme Memurluğu, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü.

STRATEJİK HEDEFLER: Amasra’yı daha yaşanır bir ilçe hâline getirmek. Amasra’nın sahip olduğu tarihi, doğal ve kültürel zenginliklerinden çağdaş ve modern yapılaşmasına kadar ekonomik altyapısını hazırlamak.

ÇALIŞAN SAYISI: 104

BÜTÇE: 27.000,000 TL

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında kadına yönelik şiddete dikkat çekmek, farkındalık yaratmak ve kadınların yaşadığı mağduriyeti azaltmak için eşi belediyemiz bünyesinde çalışan, eşinden şiddet gördüğü veya eşi tarafından ailevi sorumlulukları yerine getirilmediği hukuki açıdan kanıtlanmış kadınların gerekli belgelerle başvurması hâlinde ailenin geçimini sağlayan kişinin maaş alacağına 4/3’ünün 6 ay süreyle şiddete maruz kalan kadınlara ödenmesine, belediyemizle işçi ve memur sendikaları arasında yapılan toplu iş sözleşmeleri vb. sözleşmelerin kapsamına söz konusu konuyla ilgili hüküm eklenmesine karar verildi.

Belediyeniz stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yaptı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

RECAİ ÇAKIR: Değişikliğe gidilmedi.

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz neler?

RECAİ ÇAKIR: Amasra’nın tarihi dokusunun ve kültürel mirasının korunması, yaşatılması, gelecek kuşaklara aktarılması, vatandaşlara tarihi değerleri koruma bilinci yerleştirilmesi ve yeni bir kamusal alan yaratılması amacıyla Amasra Kent Tarihi Müzesi Cenova Şatosu Projesi için Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı’na başvuru yapıldı.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

RECAİ ÇAKIR

Bartın-Amasra Belediye Başkanı

Dokuz Eylül Üniversitesi, Aydın Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Otel Yöneticiliği Bölümü’nü bitirdi. 1996 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nden pedagojik formasyonunu aldı ve İstanbul’un Beyoğlu ilçesinde öğretmenliğe başladı. Amasra Köksal Toptan İlköğretim Okulu’nda ve Kaleşah İlkokulu’nda görev yaptı. 2004 yılında Eğitim-Sen Amasra temsilciliğinin kurucu başkanlığını yaptı. 2019 yerel seçimlerinde Amasra Belediye Başkanı seçildi. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Madencilik tarihinin tanıtılması, doğal mirasın korunması, doğa koruma ve tarih bilincinin oluşturulması amacıyla hayata geçirilecek Amasra Tabiat ve Maden Tarihi Müzesi Projesi için Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'na başvuruldu.

18 aylık uygulama süresine sahip olan Kültürel Değerler Mesleki Eğitim ve Uygulama Merkezi Projesi kapsamında işsiz gençlerin, kadınların, engelli bireylerin ve ailelerinin rehabilite edilmesi, istihdama katılımlarının sağlanması, gelir düzeylerinin artırılması ve yaşam standartlarının yükseltilmesi hedeflendi. Ayrıca vatandaşların ürettiği ürünlerin yeni pazarlarda satılması için gerekli çalışmalar planlanmaktadır.

Amasra Belediyesi Atatürk Gümrüklü Yolcu İskelesi Projesi kapsamında 2013 yılında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından Amasra Belediyesi'ne devredilen limana büyük yolcu gemilerinin yanaşması için bir yıldır yürütülen çalışmalar tamamlandı. Amasra, deniz ulaşımıyla da özellikle yabancı turistlerin tercih edeceği bir ilçe olacak. Kruvazör turizminin gelişmesi için yapımı devam eden yolcu iskelesinin çalışmalarında sona gelindi. Uluslararası kurallara göre liman bölgesinde devam eden boyama işlemleri önümüzdeki günlerde tamamlanacak. İlk yolcu gemisinin 2022 ilkbahar aylarında gelmesi planlanmaktadır. Amasra Belediyesi tarafından işletilecek olan liman, yolcu limanı işletme izni ve ISPS kodu olarak uluslararası güvenli liman statüsü kazandı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın onayıyla "hudut kapısı olabilir" statüsünü de elde etti. Liman sadece Amasra'ya değil, bölgeye de katkı sunacak, Anadolu'ya açılan en yakın deniz hudut kapılardan biri olacak.

Tarihi Kentler Birliği projeleri kapsamında Hisarpeçe yolunun tarihî kimliğine uygun olacak şekilde aydınlatılarak görünebilirliğinin artırılması, zemin iyileştirmelerinin yapılması kent mobilyalarının yerleştirilmesi ve satış birimleriyle desteklenerek alanın daha kullanılabilir bir hâle getirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Direkli Kaya'ya ulaşan yolun ve yakın çevresinin düzenlenmesine devam ediliyor. Alan, ışıklandırma ve düzenleme çalışmalarıyla canlandırılarak vatandaşların kullanımına uygun hâle getirilecek.

Amasra Kalesi'ne batı yönünden giriş sağlayan "Karanlık Kapı" alanı, meri imar planında park olarak gösteriliyor. Belediyemize ait olan bu alanda "Amasra Tarih Durağı Çevre Düzenleme Projesi" adıyla konsept bir proje hazırladık. İlçemize gelen yerli ve yabancı turistlere proje kapsamında Amasra tanıtılacak. Su sarnıcı, oturma birimleri ve yeşil alanlar düzenlenecek.

Kaleşah Mahallesi, Bulut Kent Sitesi önünde atıl durumda bulunan yaklaşık 2.300 metrekaarelik alan için "Kuleli Parkı" projesi hazırlandı. Bu konsept projeye vatandaşların kültür-sanat ve spor etkinliklerine katılımı sağlanacak. Parkta dinlenme, oturma, oyun ve spor alanlarıyla amfi tiyatro, pazaryeri, kütüphane, kafe ve sosyal donatı alanları yer alacak. Alanda ayrıca yerel halkın ticari faaliyetlerini yürütebileceği, kulübelere dönüşen kamusal bir tesis yapımı da planlanmaktadır.

Büyük Liman mendirek mevkinde bulunan, H3 alanı olarak bilinen atıl alan, "Millet Bahçesi" olarak planlanacak. Bu proje kapsamında mevcut alanın tarihî dokusu ve karakteri korunarak alan içinde bulunan iki mevcut yapı yeniden işlevlendirilecek (restoran mutfağı, kiler), açık ve kapalı alana sahip restoran, kış bahçesi, seyir terası, amfi tiyatro ve yeşil alanlar planlanacak. kapalı alan olarak 100, açık alanlarla birlikte 150 kişiye hizmet edebilecek şekilde hazırlanan projenin çalışmaları devam ediyor.

Belediyenizin il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

RECAİ ÇAKIR: Sorun yaşanmıyor.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

RECAİ ÇAKIR: Yaz aylarında yurdumuzun birçok bölgesini tehdit eden orman yangınlarında ve yine aynı tarihlerde ilimizin köylerinde meydana gelen sel felaketinde "Dayanışma Güçlendirir" sloganıyla yaptığımız çağrılarla, vatandaşların ve STK'ların desteğiyle gıda, bakım ve yardım malzemelerini felaket bölgelerine ulaştırdık. İlçemizin esnaf ve sanatkârlarıyla bir araya geldik. Üniversite öğrencilerinin barınma sorununu çözmek için Amasra Seyahat, Esnaf ve Sanatkârlar Odası Başkanı, Bartın Üniversitesi öğrenci temsilcileri ve Amasra pansiyoncu esnafıyla toplantı yaptık. Kış sezonunda boş olan pansiyonların Bartın Üniversitesi öğrencilerine kiraya verilmesi konusunda görüş alışverişinde bulduk. Öğrencilerin talepleriyle pansiyoncu esnafın taleplerinin ortaklaştırdık.

"Amasra Gelecek Planı" oluşturulması için yapılacak çalıştay öncesinde gerekli hazırlıkları tamamlamak üzere Amasra Turizm Arama Konferansı düzenledik. Amasra'nın geleceğinin farklı dinamiklerle değerlendirildiği konferansta, önümüzdeki aylarda yapılması düşünülen "Turizm Çalıştay" için çeşitli temalarda çalışma grupları oluşturuldu.

Avrupa Hareketlilik Haftası etkinlikleri kapsamında birçok etkinlik düzenledik. Belgesel gösterimleri, resim atölyeleri,, yürüyüş ve bisiklet turları, yelken ve spor faaliyetleri, film gösterimleri, söyleşiler gibi çeşitli etkinliklerle Avrupa Hareketlilik Haftası'nı kutladık. İlçemizdeki ulaşım sisteminin geliştirilmesi ve planlanması, bisiklet ve yaya yollarının artırılması yönünde farkındalık yaratmayı, bireysel araçlar yerine alternatif ulaşım araçlarının kullanılmasını teşvik etmeyi hedefledik.

17 Ekim gününü "Çeşm-i Cihan Barış Günü" ilan ettik. Birbirinden değerli etkinliklere ve konuklara ev sahipliği yaptık.

Kırılan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

RECAİ ÇAKIR: Pandemi sürecinde evlerinden çıkamayan, işyerlerini açamayan ve çalışmadıkları takdirde hiçbir geliri olmayan vatandaşların yaşadığı sorunları çözmek için Amasra halkıyla "İmece" başlattık ve sosyal medya üzerinden çağrıda bulduk. 800'ün üzerinde haneye yardım ulaştırıldı. Pandemi sürecinin neden olduğu sorunları ortadan kaldırmak ve minimize etmek için çabalyoruz. Denetimlere de devam ediyoruz. İmece kültürünü de korumak niyetindeyiz.

Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği'yle işbirliği yapıyoruz, engelli vatandaşlara her yıl düzenli olarak akülü araç, tekerlekli sandalye, giyim ve gıda yardımı yapıyoruz.

Bartın Mahalli İdareler Birliği tarafından yapılan Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Merkezi ve Geçici Bakımevi'nde ilçemizdeki bütün sokak hayvanlarının tedavi, rehabilitasyon, aşılama, kısırlaştırma işlemleri gerçekleştiriliyor. Biz de Bartın Mahalli İdareler Birliği'nin üyesiyiz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşılıyorsunuz?

RECAİ ÇAKIR: Geçmiş dönemlerden gelen borç yükü belediyemizi olumsuz etkiliyor. Bürokratik ilişkilerde koordinasyon sıkıntıları yaşıyoruz. Amasra, turistik bir ilçe. Nüfusumuz yaz aylarında artıyor. İller Bankası'ndan nüfus dağılımına göre pay gönderiliyor. Yaz aylarında gelen pay ihtiyacımızı karşılamıyoruz.

“TARIMDA VE SANAYİDE LİDER İLÇE OLMAK İSTİYORUZ”

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

RASİM YÜKSEL: Göreve geldiğimiz günden itibaren hedeflediğimiz projelerimizi ihtiyaç ve önem sırasına göre hayata geçirmeye başladık. 2019-2024 yılları arasında toplamda otuz iki adet proje hedefledik.

Yapımı tamamlanan projelerimiz: “Velimeşe Gölet ve Çevre Düzenleme Projesi”, “Süs Bitkisi ve Çiçek Üretimi Projesi (Velimeşe Mahallesi Lavanta Bahçesi)”, “Cumhuriyet Mahallesi Taziye Evi”, “Vakıflar Mahallesi Tarihi Çeşme Çevre Düzenleme”, “Velimeşe Hayvan Barınağı”, “Cumhuriyet Mahallesi Açık Düşün Salonu”, “Ulaş Mahallesi Ömer Şakar Parkı”, “Velimeşe Mahallesi Aslı Sokak Parkı”, “Yeşiltepe Mahallesi Futbol Sahası”, “Ergene Kültür Merkezi”, “Atatürk Evi”, “Vakıflar Mahallesi Spor Kompleksi”, “Velimeşe Mahallesi Ticaret Merkezi”, “Sağlık Mahallesi Seyit Onbaşı Anıtı ve Çevre Düzenleme”, “Sağlık Mahallesi Spor Kompleksi”, “Sağlık Mahallesi Cemevi”, “Misinli Mahallesi Açık Düşün Salonu.”

İlk hizmet dönemimizde ilçe genelinde toplamda 1.200.986,00 metrekare parke taş kullanarak 121 kilometre yeni yol ve yaklaşık 150.000 ton asfaltla toplamda 33.312 metre yeni asfalt yol yaptık. 80 adet yeni park inşa ettik. Yaklaşık 12,5 kilometre yolda bakım onarım çalışması gerçekleştirdik, standartlara uygun hâle getirdik. Acil ihtiyaca binaen Sağlık, Yeşiltepe, Karamehmet, Yulaflı, Kırkgöz, İğneler, Ulaş, Velimeşe, Bakırca Mahalleleri'ne 10.000 metre beton boruyla yağmur suyu hattı yaptık. 2.450 ton taş tozu, 6.450 ton temiz kum, 83.755,70 ton 1 numaralı mıcır, 137.980,20 ton tüvenan, 56.240,80 ton bypass, 74.450,60 ton balast kullanarak toplamda 361.247,30 ton yol malzemesi serdik. Cumhuriyet ve Marmaracık Mahalleleri'nde toplamda 3 kilometre yeni yol açtık. Yeşil alanlara toplamda 1.119 adet ağaç, 57.750 adet mevsimlik çiçek, 3.055 adet çalı ve 11.628 adet gül diktik.

1 adet belden kırmalı süpürge, 1 adet konteyner yıkama aracı, 1 adet yol süpürme aracı, 2 adet kepçe, 1 adet greyder, 1 adet otobüs, 3 adet kamyon, 2 adet kamyonet, 5 adet zabıta aracı, 1 adet ambulans, 1 adet makam arabası, 1 adet küçük silindir, 3 adet çöp kamyonu, 2 adet kar küreme bıçağı, 2 adet tuz serpmeye aracı, 1 adet sepetli vinç, 1 adet su tankeri, 1 adet transit minibüs aldık, hizmetlerimizin kalitesini artırdık. Vatandaşları 4.605 kez hastaneye götürdük, 692.293 kilometre yol katettik. 1.506 ton kömürü ve 9.546 koli erzağı ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırdık. 1.093 adet “Hoş Geldin Bebek” paketini vatandaşlara teslim ettik. 2016-2020 yılları arasında evde bakım hizmetleri adı altında 2.360 kez hizmet verdik. 2016-2020 yılları arasında 122 akülü ve 59 manuel tekerlekli sandalyeyi ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırdık.

ERGENE BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Etüd Proje Müdürlüğü, Basın ve Yayın Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Veteriner İşleri Müdürlüğü, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü.

MİSYON: Katılımcı ve çağdaş yönetim anlayışı çerçevesinde güçlü bir ekiple insana ve çevreye duyarlı belediyeçilik hizmeti vermek.

VİZYON: İnsana ve çevreye duyarlı bakış açısıyla tarımda ve sanayide lider ilçe olmak.

STRATEJİK HEDEFLER: Kurumsal ihtiyaç analizi doğrultusunda kapsayıcı, etkin ve sürdürülebilir hizmet sunmak. Sürdürülebilir çevreyi ve ekolojik korumayı destekleyen hizmetler ve sağlık hizmetleri üretmek. Kültürel mirasın korumak ve gelecek nesillere aktarmak. Sosyal hizmetlerle sosyal uyumu sağlamak ve kapsayıcı toplum yapısını desteklemek. Altyapı ve üstyapı hizmetleriyle toplumsal refaha ve gelişime ivme kazandırmak.

ÇALIŞAN SAYISI: 63

BÜTÇE: 2021 yılı bütçeyle tahmin edilen gelir: 145.000.000,00 TL

2021 yılı net tahsilatı: 78.920.277,59 TL

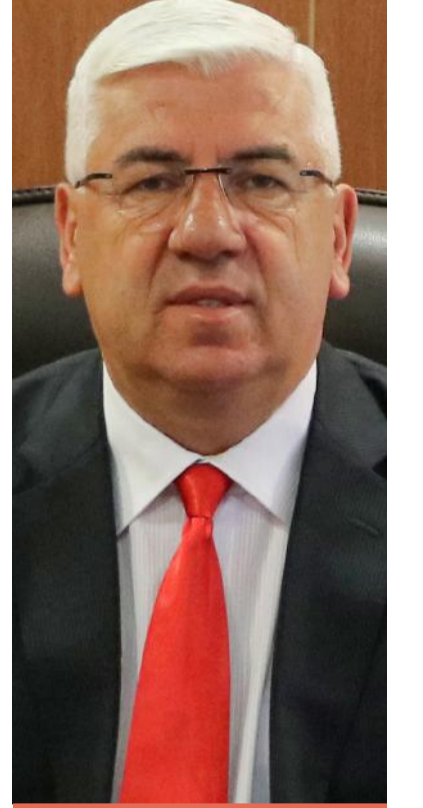
2021 yılı bütçeyle verilen ödenek: 145.000.000,00 TL

2021 yılı bütçe gideri toplamı: 83.729.282,11 TL

Yine aynı yıllar arasında 63.375 adet hasta bezini ihtiyaç sahiplerine verdik. 2014-2020 yılları arasında çeşitli branşlarda 3.730 öğrenciyi yaz okulu kurslarımızdan mezun ettik.

Hizmet döneminde gerçekleştirmeyi vaat ettiğimiz ve yapacağımız diğer projelerimiz de şunlardır: “Ergene Belediyesi Hizmet Binası”, “Sağlık Mahallesi Aşevi ve Taziye Evi”, “Velimeşe Mahallesi Ekmek Üretim Tesisi”, “Marmaracık Kent Müzesi”, “Velimeşe Kır Düşün Alanı ve Spor Tesisi”, “Sağlık Mahallesi Düşün Salonu”, “Sağlık Mahallesi Kapalı Pazaryeri”, “Yeşiltepe Mahallesi Kapalı Spor Salonu ve Yüzme Havuzu”, “Marmaracık Küçük Gölet”, “Yaşlı Yaşam Merkezi”, “Gündüz Bakımevi Projeleri”, “Ulaş Mahallesi Çamlık Sosyal Tesis ve Macera Parkı”, “Karamehmet Mahallesi Meydan Düzenleme”, “Güneş Enerjisi Santrali”, “Esenler Mahallesi Muhtarlık ve Aile Sağlığı Merkezi”, “Yeşiltepe Mahallesi Survivor Parkı.”

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

RASİM YÜKSEL

Tekirdağ-Ergene Belediye Başkanı

Çorlu Endüstri Meslek Lisesi Yapı Bölümü mezunudur. Yüksel İnşaat Ltd. Şti. ortağıdır. 1992 yılında CHP'ye üye oldu. İki dönem Okul Aile Birliği başkanlığı, iki dönem de Velimeşe Spor Kulübü başkanlığı yaptı. Üç dönem CHP Velimeşe Belde Başkanlığı görevini yürüttü. 2009 yerel seçimlerinde CHP'den Velimeşe Belediye Başkanlığı'na seçildi. 2014 yerel seçimlerinde CHP'den Ergene Kurucu Belediye Başkanı olarak seçildi. 2019 yerel seçimlerinde CHP'den ikinci kez Ergene Belediye Başkanlığı'na seçildi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

31 Mart 2019'dan bugüne 140.000 metrekare yeni parke taş döşedik, 30.000 metrekare parke taş onarımı yaptık, 5,5 kilometre beton yol, 50.000 kilometre sathi asfalt yol, 3 kilometre aşınmaz asfalt yol ve 110.000 ton stabilize malzemeyle yol iyileştirme çalışmaları gerçekleştirdik.

Belediyeniz stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yaptı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

RASİM YÜKSEL: Belediyemiz, 2019-2024 yılı stratejik planı çerçevesinde projelerini sırasıyla gerçekleştirmektedir.

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz neler?

RASİM YÜKSEL: Önümüzdeki dönem hedeflerimiz; "Ergene Kültür Müzesi", "Marmaracık Sosyal Tesisleri", "Sağlık Mahallesi Açık-Kapalı Düşün Salonu", "Ulaş Mahallesi Kreş", "Yeşiltepe Mahallesi Kapalı Spor Salonu", "Belediye Binası", "Karamahmet Mahallesi Spor Tesisleri", "Yaşlı ve Engelli Sağlık Köyü", "Esenler Mahallesi, Kırkgöz Mahallesi Spor Tesisleri", "Kapalı Pazaryeri" olarak sıralanabilir.

Bu görev döneminde hatırlanmasını istediğimiz projelerimiz ise; "Velimeşe Kapalı Spor Tesisleri", "Naim Süleymanoğlu Sosyal Tesisleri", "Zübeyde Hanım Parkı", "Beren Bebek Kreşi", "Velimeşe Gölet Kafe", "Vakıflar Futbol Sahası", "Ergene Velimeşe Mustafa Kemal Atatürk Stadı", "Atatürk Evi", "Esenler Mahallesi Düşün Salonu", "Kırkgöz Mahallesi Düşün Salonu", "Pınarbaşı Modern Düşün Salonu", "Seyit Onbaşı Parkı ve Kütüphanesi", "Ergene Kültür Merkezi" olarak sıralanabilir.

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşıyor?

RASİM YÜKSEL: Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'yle işbirliği içinde birçok proje yapıyoruz. Aramızda herhangi bir sorun yaşanmamaktadır. Çalışmalarımız koordineli bir şekilde devam etmektedir.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

RASİM YÜKSEL: STK'larla düzenli olarak çalışmalar yapıyoruz. Ergene'de yaşayan kadınların el emeği ürünlerinden oluşan "Doğal Ürünler Pazarı", 2015 yılından itibaren yılda iki defa olmak üzere Ergene Kent Konseyi ve Ergene Kent Konseyi Kadın Meclisi'yle ortaklaşa kurulmaktadır. Ergene Belediyesi, Ergene Kaymakamlığı ve Ergene Kent Konseyi işbirliğiyle Pınarbaşı-İğneler Mahalleleri arasında her yıl "19 Mayıs Atatürk Koşusu ve Yürüyüşü" düzenlenmektedir. Ergene Belediyesi, Ergene Kaymakamlığı ve Velimeşe Mahalle Muhtarlığı işbirliğiyle her yıl "Bisiklet Şenliği" düzenlenmektedir. 2016 yılında Ergene Belediyesi, Ergene Kaymakamlığı, Sağlık Sen ve Velimeşe Muhtarlığı işbirliğiyle sınırdaki Suriyelilere yardım gönderildi. 2017 yılında Çanakkaleliler Derneği ve Ergene Belediyesi işbirliğiyle depremzedelere yardımda bulunuldu. Ergene Belediyesi ve 57. Alay Yaşam ve Yardımlaşma Gönüllüleri Derneği işbirliğinde Tekirdağ-Çanakkale güzergâhında her yıl yürüyüş düzenlenmektedir. Ergene Belediyesi ve 57. Alay Yaşam ve Yardımlaşma Gönüllüleri Derneği'yle 25 Mayıs 2021 tarihinde Bolayır Kültür Akademisi içinde bulunan Kent Müzesi, Çanakkale Muharebeleri Müzesi, kütüphane ve hamam açılış töreni gerçekleştirildi. 8-9-10 Nisan 2021 tarihlerinde Ergene Kültür Merkezi'nde Ergene Belediyesi ve TOBDESER ortaklığında "Otizmli Çocukların Annelerinden Mektup Var" sergisi ve etkinliği düzenlendi. Ergene Kültür ve Sanat Derneği işbirliğinde kadınlara yönelik organik pazarlar kurulmaktadır. Dernek aynı zamanda Ergene'de yapımı devam eden "Atatürk Evi" projesine iştirakçi olarak destek vermektedir. 29 Ekim Cumhuriyet Kadınları Derneği Ergene Şubesi, Ergene Kültür ve Sanat Derneği işbirliğinde kültür gezileri düzenlenmektedir, sanatsal aktiviteler yapılmaktadır.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

RASİM YÜKSEL: Her yıl 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde etkinlikler organize ediyor. 2016 yılının Mayıs ayında Engelliler Haftası'nda "Engelsiz Atletizm Yarışması", 2017 yılında da "Engelsiz Doğa Yürüyüşü" düzenlendi. 2017 yılının Nisan ayında Otizm Farkındalık Toplantısı yapıldı. 8-9-10 Nisan 2021 tarihlerinde Ergene Kültür Merkezi'nde Ergene Belediyesi ve TOBDESER ortaklığında "Otizmli Çocukların Annelerinden Mektup Var" sergisi ve etkinliği düzenlendi. Her yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Ergene'de ikamet eden kadınlara yönelik olarak bilgilendirme toplantıları, sağlık seminerleri ve eğlenceler yapılıyor. Her yıl 19 Ekim Gaziler Günü'nde gazi ve şehit aileleri için kahvaltı ve yemek organizasyonları düzenleniyor.

Dini bayramlarda ve özel günlerde yaşlılar, gazi ve şehit aileleri ziyaret ediliyor. Engelli vatandaşlar da ihtiyaçları dahilinde evlerinde ziyaret ediliyor, fizyoterapi hizmeti veriliyor, hasta nakilleri yapılıyor ve talep ettikleri diğer ihtiyaçları karşılanıyor.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

RASİM YÜKSEL: 2013 yılında 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası kapsamında Tekirdağ'ın büyükşehir statüsüne kavuşmasıyla Çorlu ilçesinden Sağlık Mahallesi, Yeşiltepe Mahallesi, Marmaracık, Misinli, Ulaş ve Velimeşe beldesiyle Ahımeşmet, Bakırca, Esenler, İğneler, Karamahmet, Kırkgöz, Paşaköy, Pınarbaşı, Vakıflar ve Yulaflı Köyü ayrılarak Marmaracık beldesi merkez olmak üzere Ergene ilçesi kurulmuştur.

İlçemizin yüzölçümü yaklaşık 450 kilometrekaredir. Ergene, kuzeyden Kırklareli (Lüleburgaz)-Tekirdağ (Saray) ilçeleri, doğudan Çerkezköy ilçesi, batıdan Tekirdağ ili ve Muratlı ilçesi, güneyden Çorlu ilçesiyle çevrilidir.

Hizmet ettiğimiz alan coğrafi açıdan dağınık ve uzak olsa da, öz kaynaklarımız ölçüsünde, tüm personelimizi ve imkânlarımızı kullanarak sorumluluk sahamızda hizmetlerimizi gerçekleştiriyoruz.

